

WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA VI

JĘZYK POLSKI

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla klasy 6 szkoły podstawowej, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Inni, obcy, tacy sami?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat specyfiki komiksu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• omawia problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
5. Zmartwienia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa	• podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością

	• wyjaśnia pojęcie <i>zwiazek frazeologiczny</i>	• nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka		wartości ważne dla bohaterów	
6. Czym jest starość?	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej
8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	
10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych ludzi</i>	• relacjonuje treść powieści, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantastycznonaukowa (science-fiction)</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?	• wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	• odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru	• tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	• tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego	

		• przygotowuje materiały do napisania charakterystyki		• stosuje zasady budowania akapitów	
17. Wpływ otoczenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	• odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny	• wyszukuje w słowniku potrzebne informacje	• wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów	• przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu	
19. Wykluczenie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób
20. Człowiek wobec świata	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz	• uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>uchodźca</i>	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia

			• omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów		
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	• relacjonuje zasady pisowni zakończeń <i>-dztwo</i>, <i>-dzki</i> oraz <i>-ctwo</i>, <i>-cki</i>	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• wskazuje właściwe formy wyrazów	• tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników	
23. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator</i>, <i>powieść</i>, <i>świat przedstawiony</i>, <i>akcja</i>, <i>wątek</i>, <i>fabuła</i>, <i>jednowątkowa</i>, <i>powieść fantastycznonaukowa</i>, <i>charakterystyka</i>, <i>pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników</i>, <i>odmienne części mowy</i>, <i>rodzina wyrazów</i>, <i>wyrazy pokrewne</i>, <i>słownik poprawnej polszczyzny</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
25. Trudne sprawy	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	• relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście	• wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne	• definiuje pojęcie szczęścia	• wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście	• formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień

			• wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst		
28. Grypa duszy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
30. Strata bliskiej osoby	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci
31. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych	• przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	

32. Pierwsza miłość	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	• wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i>	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście	• tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych	• stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście	
34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	• wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i>	• wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego	
35. Pisownia trudnych form czasowników	• wyjaśnia pojęcie <i>bezokolicznik</i>	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych	• używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście	
36. i 37. Samotność	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • określa tematykę fragmentu	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	• omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

	• wskazuje narratora	• wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	<i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie	
38. Jaką funkcję pełnią zaimki?	• wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	• używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami	• tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	• używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	
39. Rodzinny kryzys	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna, szyfr</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym

40. Ludzie telewizji	wymienia profesje związane z telewizją	opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych	nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	omawia specyfikę telewizji jako medium	
41. Niewidzialne sprawy	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora - wyjaśnia pojęcia: <i>teatr, fikcja literacka</i>	- określa tematykę fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - wypowiada się na temat specyfiki teatru - nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie - określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi i niewidzialnych spraw</i>
42. Korzystanie z telefonu	- relacjonuje treść artykułu - wyjaśnia pojęcia: <i>e-higiena, fonoholizm</i>	określa temat i główną myśl tekstu	wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie	odróżnia informacje o faktach od opinii	
43 i 44. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna), narracja pierwszoosobowa, fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji</i>	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
45. Jacy jesteśmy?	opisuje obraz	omawia kompozycję obrazu	- omawia funkcję tła - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina	uczestniczy w dyskusji na temat problemu

		• charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie		• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	przedstawionego na obrazie
46. i 47. Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia moral w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
48. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce
49. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
50. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich	• przy redagowaniu tekstów korzystać ze słownika terminów literackich		• krytycznie ocenia pozyskane informacje	
51. Kompleksy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje zakończenie fragmentu	• uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie

52. Jak dyskutować?	• wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	• formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu	• formułuje argumentację do podanej tezy	• rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji	
53. Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	• wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i>	• formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	• formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	• tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	
54. Jak nas widzą inni?	• relacjonuje treść fragmentu	• rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu	• określa temat i główną myśl tekstu	• odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich	
55. Refleksja o sobie samym	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• interpretuje obraz w kontekście wiersza
56. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	• wymienia nieodmierne części mowy	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych	• tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmierne części mowy w tekście	• używa przysłówków w tekście • posługuje się przymkami i spójnikami w tekście	
57. Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	• wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i>	• wymienia cechy nieodmiennych części	• wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	• używa partykuł i wykrzykników w tekście	

		mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych			
58. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i>	• odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach	• stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście	
59. Użycie dwukropka	• relacjonuje zasady używania dwukropka	• wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropk	• uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach	• stosuje dwukropek we własnych tekstach	
60. i 61. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, morał, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy</i> , • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>nie</i> oraz zasady stosowania dwukropka	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
62. Odkrywanie świata	• opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
63., 64., 65., 66. i 67. <i>W pustyni i w puszczy</i> Henryka Sienkiewicza	• wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść przygodowa</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą

			wartości ważne dla bohaterów		
68. Postrzeganie Afryki	• wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu	• określa temat i główną myśl tekstu	• przedstawia stereotypowy obraz Afryki	• konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	• przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
69. Kodeks turysty	• relacjonuje treść fragmentu	• określa temat tekstu	• dzieli tekst na części tematyczne	• wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście	• przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
70. Podróż oczami poety	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzysłowu • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
71. Różne rodzaje muzeów	• wymienia rodzaje muzeów	• opisuje specyfikę poszczególnych muzeów	• wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii	• opisuje wybrane muzeum	• przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
72. i 73. Co już wiemy o częściach zdania?	• wymienia części zdania	• charakteryzuje poszczególne części zdania	• wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części	• przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu	
74. Jak wyrażamy oczekiwania?	• wylicza rodzaje perswazji • definiuje perswazję	• charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji	• przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby	• formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań	
75. Znaki interpunkcyjne w dialogach	• wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach	• wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik	• rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście	• tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne	
76. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	• definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą	• redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu	• wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające	• redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające	

77. Wspomnienia z podróży	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
78. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	• wymienia zasady pisowni wielką i małą literą	• zapisuje poprawnie podane wyrazy	• uzasadnia pisownię podanych słów	• tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą	
79. i 80. Znajomość języków	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje elementy komizmu	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	
81. Człowiek wobec przestrzeni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
82. i 83. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa</i>, <i>wyrażanie oczekiwań (perswazja)</i>, <i>wypowiedź twórcza</i> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • stosuje znaki interpunkcyjne w dialogach, • wymienia części zdania i określa ich funkcje	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
84. Na skrzydłach fantazji	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu	• omawia funkcję namalowanej przestrzeni	• formułuje problem przedstawiony na obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu

	• wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• wyraża własny sąd o obrazie	przedstawionego na obrazie
85. Widzenie świata	• relacjonuje treść fragmentu	• określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor	• wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem	• odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu	• podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
86. Mowa muzyki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>wyraży dźwiękonaśladowcze</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu
87. Ludzie muzyki	• wymienia profesje związane z muzyką	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki	
88. Koncert Wojskiego	• streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu	• wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • wskazuje środki stylistyczne	• charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie	• wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
89. Pisownia <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• wymienia zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• tworzy tekst z użyciem poprawnych form	
90., 91., 92., 93. i 94. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantasy</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona

		• nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów		
95. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	• tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego	• tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	
96. Wyobraźnia	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• charakteryzuje problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu
97. Pamiętny dzień	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
98. Zagadka Mony Lisy	• relacjonuje treść fragmentu	• opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci	• określa główną myśl tekstu	• interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i>	
99. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• przedstawia podział wypowiedzeń	• wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte	

100. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	wymienia związki wyrazowe (związek główny i związki poboczne)	w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki główny i poboczne	- podaje przykłady związku głównego i związków pobocznych - wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	klasyfikuje związki wyrazowe	
101. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	tworzy teksty, poprawnie stosując przecinki	
102. i 103 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy</i> - podaje zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>en, em, on, om</i>, - podaje zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym - wymienia różne rodzaje wypowiedzi, związki wyrazowe (główny i poboczne) - podaje przykłady wyrazów poza związkami	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
104. A było to dobre	- opisuje obraz - nazywa barwy użyte przez malarza	- omawia kompozycję obrazu - wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	- interpretuje funkcję użytych barw - przedstawia skojarzenia związane z obrazem	- formułuje problem przedstawiony na obrazie - interpretuje wymowę obrazu - wyraża własny sąd o obrazie	porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
105. i 106. Co było na początku?	- relacjonuje treść fragmentu - porządkuje informacje zaprezentowane w tekście - wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i>	omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie	- wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga - wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście	- wyraża własny sąd na temat fragmentu - interpretuje wiersz - wyraża własny pogląd na temat wiersza	porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu		
107. Pierwsi ludzie	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i>	• określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego	• omawia sposób przedstawienia Boga w fragmencie	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbury Fielda
108. Punkt widzenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną w fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>
109. Motywy biblijne	• wymienia motywy biblijne obecne w kulturze	• omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii	• wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii	• odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	• przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
110. Czy ziarno wyda plon?	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami

					• omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
111. Ludzka dobroć	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• określa tematykę przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu	• formułuje przesłanie przypowieści	• odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
112. Korzystanie z talentu	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
113. Wartość przygotowań	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
114. Dobroczyńca ludzkości	• relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i>	• charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
115. W drodze do Itaki	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego	• określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne	• określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza	• wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
116. W świecie mitów	• wymienia najważniejsze postacie z mitologii	• opisuje najważniejsze postacie z mitologii	• wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne	• omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych	• przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
117. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	• proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	• redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	• redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	

118. Zasady postępowania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
119. Tolerancja	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens
120. Użycie nawiasu	• relacjonuje zasady używania nawiasu	• wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy	• uzupełnia podany tekst o nawiasy	• redaguje tekst z użyciem nawiasów	
121. Radość obdarowywania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść obyczajowa</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
122. Pisownia wyrazów obcych	• wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia	• uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	• uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	• stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	
123. Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych		

124. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych	rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie	tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie	wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie	
125. i 126. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści</i> - podaje zasady pisowni wyrazów obcych - podaje zasady użycia nawiasu - określa różnicę między zdaniami złożonymi współrzędnie a zdaniami złożonymi podrzędnie - wymienia typy zdań złożonych współrzędnie (łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
127. Spotkania z naturą	- opisuje obraz - nazywa barwy użyte przez malarza	- omawia kompozycję obrazu - charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	- wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt - nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	- formułuje problem przedstawiony na obrazie - interpretuje funkcję barw - interpretuje tytuł obrazu - wyraża własny sąd o obrazie	porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
128. Zdziwienie światem	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- określa problematykę utworu - wyjaśnia funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst - określa nastrój utworu	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje znaczenie tytułu	wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
129. Uczucia zwierząt	referuje treść artykułu	wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście	określa główną myśl tekstu	wyraża własny sąd o temacie artykułu	uczestniczy w dyskusji na temat sposobu

		• określa temat tekstu	• odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule	traktowania zwierząt przez ludzi
130. Człowiek w cywilizowanym świecie	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
131. Co dziedziczymy?	• referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie <i>komiks</i> • omawia świat przedstawiony	• określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie	• interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
132. Jak napisać list oficjalny?	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	
133. Jak kulturalnie się porozumiewać?	• wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową	• wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej odmiany języka, a w jakich – nieoficjalnej	• wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym	• posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	
134. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	• definiuje głoski, sylaby i litery	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	• wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	
135. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach	• odróżnia głoski dźwięczne od	• wskazuje głoski dźwięczne i	

bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	
136. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	- wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca - definiuje słowo <i>intonacja</i>	identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	wskazuje akcent w podanych wyrazach	czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	
137. i 138. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h	uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	- podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię - poprawnie zapisuje podane słowa	tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	
139. Człowiek i natura	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - omawia sytuację liryczną	- określa problematykę utworu - określa funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa nastrój utworu	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
140. Jak poprawnie używa średnika?	wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	uzupełnia podany tekst średnikami	układa tekst z zastosowaniem średników	
141. Walka z plastikiem	referuje treść fragmentu	- wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego - określa temat tekstu	- określa główną myśl tekstu - omawia funkcję śródtytułów - odróżnić informacje o faktach od opinii - wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	- wyraża własny sąd o temacie artykułu - wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami	omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
142. i 143. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - podaje zasady pisania listu oficjalnego - wymienia zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h, - podaje zasady stosowania średnika	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	• rozróżnia spółgłoski miękkie i twarde • określa funkcje litery <i>i</i> • rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe • podaje zasady wymowy (zasady akcentowania, zasady intonacji)				
144. Kartki z kalendarza	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
145. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	• referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzm</i>	• określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm	• określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście	• omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa <i>patriotyzm</i>
146. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	• referuje treść wiersza	• określa temat utworu • wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna	• omawia funkcję epitetów	• wyraża swoją opinię na temat wiersza • omawia symbolikę ozdób choinkowych	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
147. 14 lutego – walentynki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • nazywa emocje, których doświadcza bohater	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
148. 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	• referuje treść listu	• określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobrażnia według autorki listu	• wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście	• omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu	• omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
149. Wielkanoc	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne	• określa problematykę utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

		wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- wyjaśnia funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa nastrój utworu		
--	--	--	---	--	--

JĘZYK ANGIELSKI KLASA VI

Steps Plus 6 - Wymagania edukacyjne z języka angielskiego do klasy 6 - OXFORD UNIVERSITY PRESS

Welcome					
CEL KSZTAŁCENIA WG PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis ludzi	Uczeń w sposób płynny opisuje ludzi podając podstawowe o nich informacje, opisuje ich wygląd zewnętrzny, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje ludzi podając podstawowe o nich informacje, opisuje ich wygląd zewnętrzny, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje ludzi podając podstawowe o nich informacje, opisuje ich wygląd zewnętrzny popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje ludzi podając podstawowe o nich informacje, opisuje ich wygląd zewnętrzny popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje ludzi podając podstawowe o nich informacje, opisuje ich wygląd zewnętrzny popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale <i>Welcome</i> i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale <i>Welcome</i> i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale <i>Welcome</i> i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale <i>Welcome</i> i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale <i>Welcome</i> i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów

Reagowanie ustne	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z przedstawianiem siebie i innych osób, podawaniem informacji związanych z danymi osobowymi, dotyczących między innymi pochodzenia i miejsca zamieszkania, reaguje właściwie na polecenia wykonywanie różnych czynności. Uczeń nie popełnia błędów.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z przedstawianiem siebie i innych osób, podawaniem informacji związanych z danymi osobowymi, dotyczących między innymi pochodzenia i miejsca zamieszkania, reaguje właściwie na polecenia wykonywanie różnych czynności.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, w miarę zrozumiale i adekwatnie reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z przedstawianiem siebie i innych osób, podawaniem informacji związanych z danymi osobowymi, dotyczących między innymi pochodzenia i miejsca zamieszkania, reaguje właściwie na polecenia wykonywanie różnych czynności, popełniając niewielkie błędy językowe.	Uczeń uczestniczy w bardzo prostej rozmowie, reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z przedstawianiem siebie i innych osób, podawaniem informacji związanych z danymi osobowymi, dotyczących między innymi pochodzenia i miejsca zamieszkania, reaguje właściwie na polecenia wykonywanie różnych czynności często wzorując się na modelu rozmowy i korzystając z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń stara się uczestniczyć w bardzo prostej rozmowie związanej z przedstawianiem siebie i innych osób, podawaniem informacji związanych z danymi osobowymi, dotyczących między innymi pochodzenia i miejsca zamieszkania, reaguje właściwie na polecenia wykonywanie różnych czynności korzystając w dużej mierze z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Opis przedmiotów	Uczeń w sposób płynny opisuje położenie różnych miejsc, określa cechy krajobrazu, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje położenie różnych miejsc, określa cechy krajobrazu, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje położenie różnych miejsc, określa cechy krajobrazu, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje położenie różnych miejsc, określa cechy krajobrazu popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje położenie różnych miejsc, określa cechy krajobrazu popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Uzyskiwanie informacji	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z wyglądem zewnętrznym, czynnościami dnia codziennego, czynnościami wykonywanymi w danym momencie.	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z wyglądem zewnętrznym, czynnościami dnia codziennego, czynnościami wykonywanymi w danym momencie.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z wyglądem zewnętrznym, czynnościami dnia codziennego, czynnościami wykonywanymi w danym momencie, popełniając drobne błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z wyglądem zewnętrznym, czynnościami dnia codziennego, czynnościami wykonywanymi w danym momencie, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z wyglądem zewnętrznym, czynnościami dnia codziennego, czynnościami wykonywanymi w danym momencie, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału <i>Welcome</i> (w tym, m.in., nazwy cech wyglądu zewnętrznego, czynności dnia codziennego), twierdzenia, pytania i przeczenia z czasownikiem <i>to be</i> w czasach teraźniejszym prostym i złożonym, czasownik <i>have got</i> , przyimki miejsca, <i>phrasal verbs</i> , nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału <i>Welcome</i> (w tym, m.in., nazwy cech wyglądu zewnętrznego, czynności dnia codziennego), twierdzenia, pytania i przeczenia z czasownikiem <i>to be</i> w czasach teraźniejszym prostym i złożonym, czasownik <i>have got</i> , przyimki miejsca, <i>phrasal verbs</i> .	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału <i>Welcome</i> (w tym, m.in., nazwy cech wyglądu zewnętrznego, czynności dnia codziennego), twierdzenia, pytania i przeczenia z czasownikiem <i>to be</i> w czasach teraźniejszym prostym i złożonym, czasownik <i>have got</i> , przyimki miejsca, <i>phrasal verbs</i> , popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału <i>Welcome</i> (w tym, m.in., nazwy cech wyglądu zewnętrznego, czynności dnia codziennego), twierdzenia, pytania i przeczenia z czasownikiem <i>to be</i> w czasach teraźniejszym prostym i złożonym, czasownik <i>have got</i> , przyimki miejsca, <i>phrasal verbs</i> , popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału <i>Welcome</i> (w tym, m.in., nazwy cech wyglądu zewnętrznego, czynności dnia codziennego), twierdzenia, pytania i przeczenia z czasownikiem <i>to be</i> w czasach teraźniejszym prostym i złożonym, czasownik <i>have got</i> , przyimki miejsca, <i>phrasal verbs</i> , popełniając bardzo liczne błędy.

UNIT 1

CEL KSZTAŁCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis przedmiotów	Uczeń w sposób płynny opisuje różne środki transportu, miejsca turystyczne w różnych częściach świata, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje różne środki transportu, miejsca turystyczne w różnych częściach świata, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje różne środki transportu, miejsca turystyczne w różnych częściach świata popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje różne środki transportu, miejsca turystyczne w różnych częściach świata, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje różne środki transportu, miejsca turystyczne w różnych częściach świata popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 1 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 1 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 1 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 1 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 1 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów
Reagowanie ustne	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z prośbą o i udzielaniem rad dotyczących sposobu postępowania. Nie popełnia żadnych błędów.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z prośbą o i udzielaniem rad dotyczących sposobu postępowania.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, w miarę zrozumiale i adekwatnie reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z prośbą o i udzielaniem rad dotyczących sposobu postępowania, popełniając niewielkie błędy językowe.	Uczeń uczestniczy w bardzo prostej rozmowie, reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z prośbą o i udzielaniem rad dotyczących sposobu postępowania, wzorując się na modelu rozmowy i korzystając z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń stara się uczestniczyć w bardzo prostej rozmowie związanej z prośbą o i udzielaniem rad dotyczących sposobu postępowania, korzystając w dużej mierze z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Uzyskiwanie informacji	Uczeń w sposób płynny udziela i prosi o informacje związane z podróżą pociągiem. Nie popełnia błędów.	Uczeń w sposób płynny udziela i prosi o informacje związane z podróżą pociągiem.	Uczeń udziela i prosi o informacje związane z podróżą pociągiem, popełniając drobne błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela i prosi o informacje związane z podróżą pociągiem, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela i prosi o informacje związane z podróżą pociągiem, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 1 (w tym, m.in., nazwy środków transportu, czynności wykonywanych w wolnym czasie, codziennych czynności, określenia położenia geograficznego),	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 1 (w tym, m.in., nazwy środków transportu, czynności wykonywanych w wolnym czasie, codziennych czynności, określenia położenia geograficznego),	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 1 (w tym, m.in., nazwy ubrań, czynności wykonywanych w wolnym czasie, codziennych czynności), czas <i>present simple</i> , przysłówki częstotliwości, czasownik <i>have got</i> , popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 1 (w tym, m.in., nazwy ubrań, czynności wykonywanych w wolnym czasie, codziennych czynności), czas <i>present simple</i> , przysłówki częstotliwości, czasownik <i>have got</i> , popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 1 (w tym, m.in., nazwy ubrań, czynności wykonywanych w wolnym czasie, codziennych czynności), czas <i>present simple</i> , przysłówki częstotliwości, czasownik <i>have got</i> , popełniając bardzo liczne błędy.

	czas <i>past simple</i> , łączniki w zdaniu, czasownik <i>have got</i> . Nie popełnia żadnych błędów.	czas <i>past simple</i> , łączniki w zdaniu, czasownik <i>have got</i> .			
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń pisze pocztówkę z wakacyjnej podróży, tworzy mapkę miejscowości i opis miejsc wartych zwiedzania, nie popełniając żadnych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze pocztówkę z wakacyjnej podróży, tworzy mapkę miejscowości i opis miejsc wartych zwiedzania, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze pocztówkę z wakacyjnej podróży, tworzy mapkę miejscowości i opis miejsc wartych zwiedzania, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując w miarę właściwą formę i styl.	Uczeń pisze pocztówkę z wakacyjnej podróży, tworzy mapkę miejscowości i opis miejsc wartych zwiedzania, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń pisze pocztówkę z wakacyjnej podróży, tworzy mapkę miejscowości i opis miejsc wartych zwiedzania, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.

UNIT 2

CEL KSZTALCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis przedmiotów	Uczeń w sposób płynny nazywa i opisuje różne sprzęty i aktywności sportowe, stosując różnorodne słownictwo, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny nazywa i opisuje różne sprzęty i aktywności sportowe, stosując różnorodne słownictwo, nie popełniając większych błędów.	Uczeń nazywa i opisuje różne sprzęty i aktywności sportowe, stosując w miarę różnorodne słownictwo, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń nazywa i opisuje różne sprzęty i aktywności sportowe, stosując podstawowe słownictwo, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń nazywa i opisuje różne sprzęty i aktywności sportowe, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 2 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 2 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 2 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 2 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 2 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów
Reagowanie ustne	Uczeń słucha i opowiada o minionym weekendzie reagując w rozmowie właściwie i nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń słucha i opowiada o minionym weekendzie reagując w rozmowie właściwie i nie popełniając większych błędów.	Uczeń słucha i opowiada o minionym weekendzie reagując w rozmowie właściwie i popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń słucha i opowiada o minionym weekendzie reagując częściowo w rozmowie właściwie, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń słucha i opowiada o minionym weekendzie, nie reagując w rozmowie właściwie, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.

Uzyskiwanie informacji	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z czynnościami wykonanymi podczas minionego weekendu.	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z czynnościami wykonanymi podczas minionego weekendu.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z czynnościami wykonanymi podczas minionego weekendu, popełniając drobne błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z czynnościami wykonanymi podczas minionego weekendu, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z czynnościami wykonanymi podczas minionego weekendu, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 2 (w tym, m.in., nazwy sprzętów i aktywności sportowych), <i>go, play, do</i> , przedimki <i>a/an</i> , zaimki i przyimki <i>it, them, that, there, here</i> , znaki interpunkcyjne, czasy <i>past simple</i> i <i>past continuous</i> . Nie popełnia żadnych błędów.	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 2 (w tym, m.in., nazwy sprzętów i aktywności sportowych), <i>go, play, do</i> , przedimki <i>a/an</i> , zaimki i przyimki <i>it, them, that, there, here</i> , znaki interpunkcyjne, czasy <i>past simple</i> i <i>past continuous</i> .	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 2 (w tym, m.in., nazwy sprzętów i aktywności sportowych), <i>go, play, do</i> , przedimki <i>a/an</i> , zaimki i przyimki <i>it, them, that, there, here</i> , znaki interpunkcyjne, czasy <i>past simple</i> i <i>past continuous</i> popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 2 (w tym, m.in., nazwy sprzętów i aktywności sportowych), <i>go, play, do</i> , przedimki <i>a/an</i> , zaimki i przyimki <i>it, them, that, there, here</i> , znaki interpunkcyjne, czasy <i>past simple</i> i <i>past continuous</i> popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 2 (w tym, m.in., nazwy sprzętów i aktywności sportowych), <i>go, play, do</i> , przedimki <i>a/an</i> , zaimki i przyimki <i>it, them, that, there, here</i> , znaki interpunkcyjne, czasy <i>past simple</i> i <i>past continuous</i> popełniając bardzo liczne błędy.
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń opisuje swój i wybranej drużyny narodowej sposób ubierania, swoje czynności sportowe w przeszłości, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi	Uczeń opisuje swój i wybranej drużyny narodowej sposób ubierania, swoje czynności sportowe w przeszłości, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi	Uczeń opisuje swój i wybranej drużyny narodowej sposób ubierania, swoje czynności sportowe w przeszłości, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując w miarę właściwą formę i styl.	Uczeń opisuje swój i wybranej drużyny narodowej sposób ubierania, swoje czynności sportowe w przeszłości, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń opisuje swój i wybranej drużyny narodowej sposób ubierania, swoje czynności sportowe w przeszłości, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.

UNIT 3

CEL KSZTAŁCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis zwierząt /zjawisk/miejsc	Uczeń w sposób płynny opisuje wygląd zewnętrzny i cechy charakteru dzikich i ulubionych zwierząt, opisuje pogodę, miejsca geograficzne i porównuje ich cechy charakterystyczne, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje wygląd zewnętrzny i cechy charakteru dzikich i ulubionych zwierząt, opisuje pogodę, miejsca geograficzne i porównuje ich cechy charakterystyczne, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje wygląd zewnętrzny i cechy charakteru dzikich i ulubionych zwierząt, opisuje pogodę, miejsca geograficzne i porównuje ich cechy charakterystyczne popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje wygląd zewnętrzny i cechy charakteru dzikich i ulubionych zwierząt, opisuje pogodę, miejsca geograficzne i porównuje ich cechy charakterystyczne popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje wygląd zewnętrzny i cechy charakteru dzikich i ulubionych zwierząt, opisuje pogodę, miejsca geograficzne i porównuje ich cechy charakterystyczne popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.

Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 3 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 3 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 3 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 3 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 3 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów
Zachowania społeczne i interakcja	Uczeń bierze udział w grze planszowej według określonych zasad, podejmuje decyzje, informuje o nich, wraz z grupą przygotowuje pracę projektową o wybranym zwierzęciu, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń bierze udział w grze planszowej według określonych zasad, podejmuje decyzje, informuje o nich, wraz z grupą przygotowuje pracę projektową o wybranym zwierzęciu, nie popełniając większych błędów.	Uczeń bierze udział w grze planszowej według określonych zasad, podejmuje decyzje, informuje o nich, wraz z grupą przygotowuje pracę projektową o wybranym zwierzęciu, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń bierze udział w grze planszowej według określonych zasad, podejmuje decyzje, informuje o nich, wraz z grupą przygotowuje pracę projektową o wybranym zwierzęciu, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń bierze udział w grze planszowej według określonych zasad, podejmuje decyzje, informuje o nich, wraz z grupą przygotowuje pracę projektową o wybranym zwierzęciu, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Reagowanie ustne	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z pogodą. Nie popełnia błędów.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z pogodą	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, w miarę zrozumiale i adekwatnie reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z pogodą, popełniając niewielkie błędy językowe.	Uczeń uczestniczy w bardzo prostej rozmowie, reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z pogodą, często wzorując się na modelu rozmowy i korzystając z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi..	Uczeń stara się uczestniczyć w bardzo prostej rozmowie związanej z pogodą, korzystając w dużej mierze z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 3 (w tym, m.in., zwierząt i ich cech, nazwy różnego rodzaju pogody, porównuje przedmioty przy pomocy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników, konstrukcji <i>than</i> , stosuje właściwą kolejność przymiotników w zdaniu, nie popełniając błędów.	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 3 (w tym, m.in., zwierząt i ich cech, nazwy różnego rodzaju pogody, porównuje przedmioty przy pomocy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników, konstrukcji <i>than</i> , stosuje właściwą kolejność przymiotników w zdaniu, nie popełniając błędów.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 3 (w tym, m.in., zwierząt i ich cech, nazwy różnego rodzaju pogody, porównuje przedmioty przy pomocy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników, konstrukcji <i>than</i> , stosuje właściwą kolejność przymiotników w zdaniu, popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 3 (w tym, m.in., nazwy zwierząt i ich cech, nazwy różnego rodzaju pogody, porównuje przedmioty przy pomocy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników, konstrukcji <i>than</i> , stosuje właściwą kolejność przymiotników w zdaniu, popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 3 (w tym, m.in., zwierząt i ich cech, nazwy różnego rodzaju pogody, porównuje przedmioty przy pomocy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników, konstrukcji <i>than</i> , stosuje właściwą kolejność przymiotników w zdaniu popełniając bardzo liczne błędy.
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń tworzy pisemny opis wybranego zwierzęcia nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń tworzy pisemny opis wybranego zwierzęcia nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń tworzy pisemny opis wybranego zwierzęcia popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując w miarę właściwą formę i styl.	Uczeń tworzy pisemny opis wybranego zwierzęcia, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń tworzy pisemny opis wybranego zwierzęcia i, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.

UNIT 4

CEL KSZTAŁCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis przedmiotów	Uczeń w sposób płynny opisuje produkty żywnościowe i potrawy, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje produkty żywnościowe i potrawy, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje produkty żywnościowe i potrawy, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje produkty żywnościowe i potrawy, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje produkty żywnościowe i potrawy, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 4 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 4 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 4 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 4 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 4 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów.
Reagowanie ustne	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z organizowaniem urodzinowego przyjęcia, akceptacją lub odmową przyjęcia zaproszenia.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z organizowaniem urodzinowego przyjęcia, akceptacją lub odmową przyjęcia zaproszenia.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, w miarę zrozumiale i adekwatnie reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z robieniem organizowaniem urodzinowego przyjęcia, akceptacją lub odmową przyjęcia zaproszenia popełniając niewielkie błędy językowe.	Uczeń uczestniczy w bardzo prostej rozmowie, reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych związanych z organizowaniem urodzinowego przyjęcia, akceptacją lub odmową przyjęcia zaproszenia, często wzorując się na modelu rozmowy i korzystając z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń stara się uczestniczyć w bardzo prostej rozmowie związanej z organizowaniem urodzinowego przyjęcia, akceptacją lub odmową przyjęcia zaproszenia, korzystając w dużej mierze z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Uzyskiwanie informacji	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z datami różnych wydarzeń.	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z datami różnych wydarzeń.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z datami różnych wydarzeń, popełniając drobne błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z datami różnych wydarzeń, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z datami różnych wydarzeń, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 4 (w tym, m.in., słownictwo związane z żywnością), konstrukcję <i>there is, there are</i> , rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki, <i>a/an, the, some i</i>	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 4 (w tym, m.in., słownictwo związane z żywnością), konstrukcję <i>there is, there are</i> , rzeczowniki policzalne i niepoliczalne,	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 4 (w tym, m.in., słownictwo związane z żywnością), konstrukcję <i>there is, there are</i> , rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki, <i>a/an, the, some i any</i> , formę rozkazującą zdań, popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 4 (w tym, m.in., słownictwo związane z żywnością), konstrukcję <i>there is, there are</i> , rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki, <i>a/an, the, some i any</i> , formę rozkazującą zdań, popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 4 (w tym, m.in., słownictwo związane z żywnością), konstrukcję <i>there is, there are</i> , rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki, <i>a/an, the, some i any</i> , formę rozkazującą zdań popełniając bardzo liczne błędy.

	<i>any</i> , formę rozkazującą zdań. Nie popełnia błędów.	przedimki, <i>a/an, the, some i any</i> , formę rozkazującą zdań.			
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń pisze tekst na temat charakterystycznych potraw serwowanych podczas wybranego święta, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze tekst na temat charakterystycznych potraw serwowanych podczas wybranego święta, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze tekst na temat charakterystycznych potraw serwowanych podczas wybranego święta, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując w miarę właściwą formę i styl.	Uczeń pisze tekst na temat charakterystycznych potraw serwowanych podczas wybranego święta, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń pisze tekst na temat charakterystycznych potraw serwowanych podczas wybranego święta, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.

UNIT 5

CEL KSZTAŁCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis przedmiotów	Uczeń w sposób płynny opisuje rodzaje filmów, uwzględniając ich cechy charakterystyczne, urządzenia elektroniczne codziennego użytku, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje rodzaje filmów, uwzględniając ich cechy charakterystyczne, urządzenia elektroniczne codziennego użytku, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje rodzaje filmów, uwzględniając ich cechy charakterystyczne, urządzenia elektroniczne codziennego użytku popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje rodzaje filmów, uwzględniając ich cechy charakterystyczne, urządzenia elektroniczne codziennego użytku popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje rodzaje filmów, uwzględniając ich cechy charakterystyczne, urządzenia elektroniczne codziennego użytku popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Zachowania społeczne i interakcja	Uczeń przygotowuje wraz z grupą quiz na temat wybranego popularnego miejsca rozrywki i bierze udział w rozwiązywaniu quizu innej grupy, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą quiz na temat wybranego popularnego miejsca rozrywki i bierze udział w rozwiązywaniu quizu innej grupy, nie popełniając większych błędów.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą quiz na temat wybranego popularnego miejsca rozrywki i bierze udział w rozwiązywaniu quizu innej grupy, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą quiz na temat wybranego popularnego miejsca rozrywki i bierze udział w rozwiązywaniu quizu innej grupy, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą quiz na temat wybranego popularnego miejsca rozrywki i bierze udział w rozwiązywaniu quizu innej grupy, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 5 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 5 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 5 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 5 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 5 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów

Uzyskiwanie informacji	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z ulubionymi filmami, kupowaniem biletów w kinie na film.	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje związane z ulubionymi filmami, kupowaniem biletów w kinie na film.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z ulubionymi filmami, kupowaniem biletów w kinie na film popełniając drobne błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z ulubionymi filmami, kupowaniem biletów w kinie na film popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje związane z ulubionymi filmami, kupowaniem biletów w kinie na film popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 5 (w tym, m.in., nazwy filmów i urządzeń elektronicznych), czasowniki <i>must, have to, should</i> , przysłówki sposobu	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 5 (w tym, m.in., nazwy filmów i urządzeń elektronicznych), czasowniki <i>must, have to, should</i> , przysłówki sposobu	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 5 (w tym, m.in., nazwy filmów i urządzeń elektronicznych), czasowniki <i>must, have to, should</i> , przysłówki sposobu popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 5 (w tym, m.in., nazwy filmów i urządzeń elektronicznych), czasowniki <i>must, have to, should</i> , przysłówki sposobu, popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 5 (w tym, m.in., nazwy filmów i urządzeń elektronicznych), czasowniki <i>must, have to, should</i> , przysłówki sposobu, popełniając bardzo liczne błędy.
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń pisze recenzję wybranego filmu, nie popełniając żadnych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze recenzję wybranego filmu, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze recenzję wybranego filmu,, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując w miarę właściwą formę i styl.	Uczeń pisze recenzję wybranego filmu,, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń pisze recenzję wybranego filmu,, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.
Wyrażanie opinii	Uczeń w sposób płynny wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat ulubionych filmów, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat ulubionych filmów, nie popełniając większych błędów.	Uczeń wyraża swoją opinię temat ulubionych filmów, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń wyraża swoją opinię temat ulubionych filmów, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń wyraża swoją opinię temat ulubionych filmów, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.

UNIT 6

CEL KSZTAŁCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis miejsc/przedmiotów	Uczeń w sposób płynny opisuje różne sklepy i ich funkcje, towary, które może tam kupić, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje różne sklepy i ich funkcje, towary, które może tam kupić, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje różne sklepy i ich funkcje, towary, które może tam kupić, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje różne sklepy i ich funkcje, towary, które może tam kupić, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje różne sklepy i ich funkcje, towary, które może tam kupić, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 6 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 6 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 6 i wykonuje zadania sprawdzające	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 6 i wykonuje zadania sprawdzające	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 6 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych

	tekstów, nie popełniając błędów.	tekstów, nie popełniając błędów.	rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	tekstów, popełniając bardzo dużo błędów
Zachowania społeczne i interakcja	Uczeń przygotowuje wraz z grupą pracę projektową na temat ulubionego sklepu, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą pracę projektową na temat ulubionego sklepu, nie popełniając większych błędów.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą pracę projektową na temat ulubionego sklepu, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą pracę projektową na temat ulubionego sklepu, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje wraz z grupą pracę projektową na temat ulubionego sklepu, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Reagowanie ustne	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z robieniem zakupów w sklepie, wymienia opinie na temat ulubionych sklepów, składa obietnice i oferty pomocy.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z robieniem zakupów w sklepie, wymienia opinie na temat ulubionych sklepów, składa obietnice i oferty pomocy.	Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie, właściwie i zrozumiale reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z robieniem zakupów w sklepie, wymienia opinie na temat ulubionych sklepów, składa obietnice i oferty pomocy popełniając niewielkie błędy językowe.	Uczeń uczestniczy w bardzo prostej rozmowie, reaguje w sytuacjach komunikacyjnych związanych z robieniem zakupów w sklepie, wymienia opinie na temat ulubionych sklepów, składa obietnice i oferty pomocy, często wzorując się na modelu rozmowy i korzystając z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi..	Uczeń stara się uczestniczyć w prostej rozmowie reagując w sytuacjach komunikacyjnych związanych z robieniem zakupów w sklepie, wymienia opinie na temat ulubionych sklepów, składa obietnice i oferty pomocy, korzystając w dużej mierze z pomocy nauczyciela, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 6 (w tym, m.in., nazwy sklepów i towarów, czasowniki typowe podczas zakupów, przymiotniki i odpowiadające im przysłówki), <i>be going to</i> , <i>will/won't</i> , <i>must/mustn't</i> ,	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 6 (w tym, m.in., nazwy sklepów i towarów, czasowniki typowe podczas zakupów, przymiotniki i odpowiadające im przysłówki), <i>be going to</i> , <i>will/won't</i> , <i>must/mustn't</i> ,	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 6 (w tym, m.in., nazwy sklepów i towarów, czasowniki typowe podczas zakupów, przymiotniki i odpowiadające im przysłówki), <i>be going to</i> , <i>will/won't</i> , <i>must/mustn't</i> popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 6 (w tym, m.in., nazwy sklepów i towarów, czasowniki typowe podczas zakupów, przymiotniki i odpowiadające im przysłówki), <i>be going to</i> , <i>will/won't</i> , <i>must/mustn't</i> .popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 6 (w tym, m.in., nazwy sklepów i towarów, czasowniki typowe podczas zakupów, przymiotniki i odpowiadające im przysłówki), <i>be going to</i> , <i>will/won't</i> , <i>must/mustn't</i> popełniając bardzo liczne błędy.
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń tworzy pisemny opis centrum handlowego, nie popełniając żadnych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń tworzy pisemny opis centrum handlowego, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń tworzy pisemny opis centrum handlowego, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując w miarę właściwą formę i styl.	Uczeń tworzy pisemny opis centrum handlowego, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń tworzy pisemny opis centrum handlowego, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.

UNIT 7

CEL KSZTAŁCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCY	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis ludzi/przedmiotów/zjawisk	Uczeń w sposób płynny opisuje choroby i urazy i ich objawy, różne nastroje i emocje osób, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje choroby i urazy i ich objawy, różne nastroje i emocje osób, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje choroby i urazy i ich objawy, różne nastroje i emocje osób, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje choroby i urazy i ich objawy, różne nastroje i emocje osób, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje choroby i urazy i ich objawy, różne nastroje i emocje osób, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 7 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 7 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 7 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 7 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 7 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów
Zachowania społeczne i interakcja	Uczeń przygotowuje wspólnie z grupą projekt opisujący cechy charakterystyczne wybranego zawodu, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń przygotowuje wspólnie z grupą projekt opisujący cechy charakterystyczne wybranego zawodu, nie popełniając większych błędów.	Uczeń przygotowuje wspólnie z grupą projekt opisujący cechy charakterystyczne wybranego zawodu popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje wspólnie z grupą projekt opisujący cechy charakterystyczne wybranego zawodu, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje wspólnie z grupą projekt opisujący cechy charakterystyczne wybranego zawodu popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Reagowanie ustne	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje i radę podczas wizyty u lekarza, uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące doświadczeń ludzi ze swego otoczenia, przekazuje i uzyskuje informacje o swoim i innych trybie życia.	Uczeń w sposób płynny udziela, pyta i prosi o informacje i radę podczas wizyty u lekarza, uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące doświadczeń ludzi ze swego otoczenia, przekazuje i uzyskuje informacje o swoim i innych trybie życia.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje i radę podczas wizyty u lekarza, uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące doświadczeń ludzi ze swego otoczenia, przekazuje i uzyskuje informacje o swoim i innych trybie życia., popełniając drobne błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje i radę podczas wizyty u lekarza, uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące doświadczeń ludzi ze swego otoczenia, przekazuje i uzyskuje informacje o swoim i innych trybie życia., popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń udziela, pyta i prosi o informacje i radę podczas wizyty u lekarza, uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące doświadczeń ludzi ze swego otoczenia, przekazuje i uzyskuje informacje o swoim i innych trybie życia., popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 7 (w tym, m.in., nazwy chorób i urazów i ich objawów), czas <i>present perfect</i> , formy <i>past participle</i> , formy <i>past</i>	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 7 (w tym, m.in., nazwy chorób i urazów i ich objawów), czas <i>present perfect</i> , formy <i>past participle</i> czasowników	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 7 (w tym, m.in., nazwy chorób i urazów i ich objawów), czas <i>present perfect</i> , formy <i>past participle</i> czasowników regularnych i	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 7 (w tym, m.in., nazwy chorób i urazów i ich objawów), czas <i>present perfect</i> , formy <i>past participle</i> czasowników regularnych i	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 7 (w tym, m.in., nazwy chorób i urazów i ich objawów), czas <i>present perfect</i> , formy <i>past participle</i> czasowników regularnych i nieregularnych, zdania z <i>ever i</i>

	<i>participle</i> czasowników regularnych i nieregularnych, zdania z <i>ever i never</i> .	regularnych i nieregularnych, zdania z <i>ever i never</i> .	nieregularnych, zdania z <i>ever i never</i> , popełniając nieliczne błędy.	nieregularnych, zdania z <i>ever i never</i> , popełniając liczne błędy.	<i>never</i> , popełniając bardzo liczne błędy.
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń pisze maila o swoim pobycie w szpitalu, nie popełniając żadnych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze maila o swoim pobycie w szpitalu, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze maila o swoim pobycie w szpitalu, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując właściwą formę i styl.	Uczeń pisze maila o swoim pobycie w szpitalu, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń pisze maila o swoim pobycie w szpitalu, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.

UNIT 8

CEL KSZTAŁCENIA WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	OCENA				
	CELUJĄCA	BARDZO DOBRA	DOBRA	DOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA
Opis przedmiotów	Uczeń w sposób płynny opisuje domowe sprzęty i wyposażenie pomieszczeń, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń w sposób płynny opisuje domowe sprzęty i wyposażenie pomieszczeń, nie popełniając większych błędów.	Uczeń opisuje domowe sprzęty i wyposażenie pomieszczeń, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje domowe sprzęty i wyposażenie pomieszczeń, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń opisuje domowe sprzęty i wyposażenie pomieszczeń, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Rozumienie wypowiedzi	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 8 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 8 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, nie popełniając błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 8 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając niewielkie błędy.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 8 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając dużo błędów.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne z zakresu obejmującego słownictwo i środki językowe uwzględnione w rozdziale 8 i wykonuje zadania sprawdzające rozumienie tych tekstów, popełniając bardzo dużo błędów.
Zachowania społeczne i interakcja	Uczeń przygotowuje z grupą pracę projektową z opisem wybranej sceny z filmu lub książki, nie popełniając żadnych błędów.	Uczeń przygotowuje z grupą pracę projektową z opisem wybranej sceny z filmu lub książki, nie popełniając większych błędów.	Uczeń przygotowuje z grupą pracę projektową z opisem wybranej sceny z filmu lub książki popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje z grupą pracę projektową z opisem wybranej sceny z filmu lub książki, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń przygotowuje z grupą pracę projektową z opisem wybranej sceny z filmu lub książki popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.
Reagowanie ustne	Uczeń w sposób płynny prowadzi rozmowę na temat wyboru prezentu dla koleżanki/kolegi uwzględniając swoją i rozmówcy opinię.	Uczeń w sposób płynny prowadzi rozmowę na temat wyboru prezentu dla koleżanki/kolegi uwzględniając swoją i rozmówcy opinię.	Uczeń prowadzi rozmowę na temat wyboru prezentu dla koleżanki/kolegi uwzględniając swoją i rozmówcy opinię, popełniając drobne błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń prowadzi rozmowę na temat wyboru prezentu dla koleżanki/kolegi uwzględniając swoją i rozmówcy opinię popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.	Uczeń prowadzi rozmowę na temat wyboru prezentu dla koleżanki/kolegi uwzględniając swoją i rozmówcy opinię, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi.

Gramatyka i słownictwo	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 8 (w tym, m.in., nazwy wyposażenia domu), czas <i>present simple present continuous, past simple i past continuous, going to i will, present perfect</i> .	Uczeń poprawnie stosuje poznane słownictwo z rozdziału 8 (w tym, m.in., nazwy wyposażenia domu), czas <i>present simple present continuous, past simple i past continuous, going to i will, present perfect</i> .	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 8 (w tym, m.in., nazwy wyposażenia domu), czas <i>present simple present continuous, past simple i past continuous, going to i will, present perfect</i> , popełniając nieliczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 8 (w tym, m.in., nazwy wyposażenia domu), czas <i>present simple present continuous, past simple i past continuous, going to i will, present perfect</i> , popełniając liczne błędy.	Uczeń stosuje poznane słownictwo z rozdziału 8 (w tym, m.in., nazwy wyposażenia domu), czas <i>present simple present continuous, past simple i past continuous, going to i will, present perfect</i> , popełniając bardzo liczne błędy.
Tworzenie tekstu pisemnego	Uczeń pisze wstęp do opowiadania o tajemniczej historii, nie popełniając żadnych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze wstęp do opowiadania o tajemniczej historii, nie popełniając większych błędów i stosując właściwą formę i styl wypowiedzi.	Uczeń pisze wstęp do opowiadania o tajemniczej historii, popełniając niewielkie błędy językowe, niewpływające na zrozumienie wypowiedzi, stosując w miarę właściwą formę i styl.	Uczeń pisze wstęp do opowiadania o tajemniczej historii, popełniając błędy językowe, które w niewielkim stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, stosując częściowo właściwą formę i styl.	Uczeń pisze wstęp do opowiadania o tajemniczej historii, popełniając błędy językowe, które w znacznym stopniu wpływają na właściwe zrozumienie wypowiedzi, nie zachowując właściwej formy i stylu.

MUZYKA KLASA VI

Wymagania edukacyjne z przedmiotu muzyka

„Lekcja muzyki” wyd. Nowa Era w/g nowej podstawy programowej

Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową oraz Program nauczania **muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej** „Lekcja muzyki” autorstwa Moniki Gromek i Grażyny Kilbach (NOWA ERA).

System oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz repertuaru dodatkowego
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego
- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru
- osiąga znaczące wyniki w muzycznych konkursach pozaszkolnych, np. festiwalach piosenki

- jest bardzo aktywny muzycznie, także w środowisku pozaszkolnym – uczestniczy w dodatkowych zajęciach szkolnego zespołu muzycznego, chórze, lokalnej orkiestrze oraz za udział w ich występach, w środowisku lokalnym
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania
- potrafi bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych
- potrafi rytmizować teksty
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać
- zna i stosuje podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu nauczania

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: Realizuje wymagania podstawowe i w niepełnym zakresie ponadpodstawowe

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym
- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych
- rytmizuje łatwe teksty
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają
- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który: Realizuje wymagania podstawowe

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: Realizuje wymagania podstawowe w niepełnym zakresie

- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który: Nie realizuje wymagań podstawowych

- mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych programem nauczania danej klasy
- mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy, wykazuje ciągły brak zaangażowania i chęci do pracy, notorycznie nieprzygotowany do zajęć,
- nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:
- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia
- wysiłek oraz zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji
- aktywność podczas zajęć
- samodzielność w wykonywaniu ćwiczeń
- zainteresowanie przedmiotem i stosunek do nauki

METODY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z PRZEDMIOTU -MUZYKA. OCENY WYSTAWIANE SĄ ZA:

- śpiew
- gra (na instrumencie melodycznym, np. na flecie, instrumentach perkusyjnych niemelodycznych)
- wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych
- działania twórcze
- znajomość terminów i wiedza muzyczna
- aktywność na lekcjach
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego

Ocena śródroczna i roczna jest wyznacznikiem wiedzy, umiejętności i postaw ucznia w zakresie przedmiotu. Wynika z ocen bieżących zdobytych przez ucznia w danym semestrze.

Kryteria oceniania – co oceniamy

1. Podczas wystawiania oceny za śpiew pod uwagę brane są: poprawność muzyczna, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny.
2. Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie uwzględnia się: poprawność muzyczną, płynność i technikę gry, ogólny wyraz artystyczny.
3. Wystawiając ocenę za wypowiedzi na temat utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych, pod uwagę bierze się:
 - zaangażowanie i postawę podczas słuchania
 - rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów
 - rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych
 - podstawową wiedzę na temat poznanych kompozytorów
 - wyrażanie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu, dramie)
4. Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko ochotników) – należy wziąć pod uwagę:
 - rytmizację tekstów
 - improwizację: rytmiczną, melodyczną (wokálną i instrumentalną) oraz ruchową
 - umiejętność korzystania ze zdobytych wiadomości i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych, np. wymagających korelacji działań muzyczno-plastycznych
 - umiejętność przygotowywania ilustracji dźwiękowej do opowiadania, komiksu, grafiki itp. (dobieranie efektów dźwiękowych)
 - umiejętność tworzenia prostych akompaniamentów perkusyjnych

Ocena aktywności na lekcji oraz za udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych - za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli dodatkowo wykaze się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, otrzymuje ocenę celującą.

Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym zespole muzycznym, chórze, oraz za udział w ich występach, w środowisku lokalnym należy zmienić uczniowi ocenę z muzyki na wyższą o jeden stopień. 6.

Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń należy wziąć pod uwagę:

- estetykę ogólną, poprawność wykonania ćwiczeń
- systematyczność
- uwaga - ocena za zeszyt, może, ale nie musi wpływać na końcową ocenę z muzyki

Kryteria ocen prac pisemnych i odpowiedzi ustnych

Ocena prac pisemnych: ocena celująca (6) 100%

ocena bardzo dobra (5) 99% - 90%

ocena dobra (4) 89% - 71% o

cena dostateczna (3) 70% - 50%

ocena dopuszczająca (2) 49% - 30%

ocena niedostateczną (1) 29% - 0%

Ocena odpowiedzi ustnych:

Samodzielna odpowiedź ucznia bez dodatkowych podpowiedzi nauczyciela -5

Odpowiedź ucznia z minimalną pomocą nauczyciela -4

Odpowiedź ucznia z dużą pomocą nauczyciela- 3

Odpowiedź fragmentaryczna z dużą pomocą nauczyciela -2

Całkowity brak odpowiedzi -1

DOSTOSOWANIE OCENIANIA Z MUZYKI DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

PLASTYKA KLASA VI

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA Z PLASTYKI KLASY IV-VII

Przedmiotowy system oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia. Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową oraz Program nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej "Do dzieła". Podręczniki dla klas IV- VII do plastyki „Do dzieła!” Jadwiga Lukas, Krystyna Onak, M. Ipczyńska, N.Mrozkowiak. Wydawnictwo Nowa Era.

1. Kryteria ocen z plastyki.

Nauczyciel, dokonując oceny, zwraca uwagę przede wszystkim na:

- poziom uzdolnień i predyspozycji plastycznych ucznia,
- indywidualny wkład pracy potrzebny do realizacji określonych zadań plastycznych,
- zaangażowanie w działania plastyczne i jego aktywny w nich udział,
- poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej i wiadomości z teorii plastyki,
- podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- przygotowanie do zajęć.
- wysiłek wkładany przez ucznia i wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu.

2. Zasady oceniania uczniów.

Prace plastyczne oceniane są wg ustalonych zasad podanych przed rozpoczęciem pracy. Prace ucznia oceniane są za:

- zgodność z tematem, bogactwo treści, wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, zastosowane materiały oraz technika),
- trafność obserwacji, pomysłowość (oryginalność),
- ocenie podlegają tylko prace wykonane samodzielnie przez ucznia,
- ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń wtedy, gdy nie odda pracy do oceny,
- każda aktywność twórcza jest oceniana pozytywnie,
- jeżeli uczeń nie skończył pracy na zajęciach to może to zrobić w domu i oddać pracę w ciągu tygodnia od zakończenia tej pracy na lekcji,
- uczeń może poprawić oceny niedostateczne za nieterminowe oddanie pracy,

- raz w semestrze można być nieprzygotowanym do zajęć, zgłoszenie może dotyczyć braku zeszytu, podręcznika, materiałów plastycznych, zaległej pracy,

3. Szczegółowe kryteria ocen:

a/ocena celująca (6)

- czynny udział w zajęciach, kompletne, estetyczne i zgodne z tematem i określonymi zagadnieniami plastycznymi wykonanie ćwiczeń i prac plastycznych,
- pełne przyswojenie wiadomości objętych programem nauczania,
- poszerzanie wiedzy, uczestnictwo w konkursach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, osiągnięcia w konkursach,
- prawidłowa organizacja pracy, wykorzystywanie wiadomości i umiejętności w zadaniach nietypowych,
- wykonywanie prac dodatkowych (dekoracji, plakatów),
- szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonowanie reprodukcji i książek o sztuce, przygotowanie referatów lub pomocy dydaktycznych,
- zaangażowanie i twórcza inicjatywa we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią, aktywne uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych,
- wszystkie prace oddane w terminie, systematyczne przygotowanie do zajęć;

b/ ocena bardzo dobra (5)

- czynny udział w zajęciach lekcyjnych, estetyczne wykonywanie prac, ćwiczeń w określonym czasie lub przed jego upływem,
- pełne przyswojenie wiadomości objętych programem nauczania,
- prawidłowa organizacja pracy,
- wykorzystywanie wiadomości i umiejętności w zadaniach nietypowych,
- wykonywanie prac dodatkowych,
- wszystkie prace oddane w terminie,
- przygotowywanie się do zajęć;
- udział w konkursach,

c/ ocena dobra (4)

- gotowość i zabieranie głosu w dyskusji na tematy zaproponowane przez nauczyciela lub wykonywanych przez siebie i kolegów dziełach plastycznych,
- przyswojenie wiedzy i umiejętności i wykorzystanie jej w sytuacjach typowych, wykonywanie ćwiczeń objętych programem nauczania,
- prace staranne i estetyczne;

d/ ocena dostateczna (3)

- podstawowe opanowanie materiału zawartego w programie nauczania,
- trudności z zastosowaniem, wykorzystaniem wiedzy teoretycznej podczas wykonywania pracy,
- prace niestaranne i nieestetyczne;

e/ ocena dopuszczająca (2)

- spore luki w wiadomościach,
- brak zaangażowania w pracę na lekcjach,
- zgodne z tematem, ale nieestetyczne wykonywanie prac,
- częste nieprzygotowanie do lekcji;

f/ ocena niedostateczna (1)

- nieopanowane wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania,
- brak zaangażowania i chęci do pracy, notoryczne nieprzygotowanie do zajęć,
- nieterminowe oddanie prac do oceny.

WYMAGANIA EDUKACYJNE PLASTYKA KLASA VI

- W klasie VI uczniowie doskonają poznane elementy języka sztuki jak: linia, kształt, plama barwna, gama barw, światłocien, walor, kompozycja, faktura, perspektywa. Rozróżniają tradycyjne dziedziny sztuk plastycznych: malarstwo, rysunek, grafikę, architekturę i sztukę użytkową. Poznają różnorodne techniki plastyczne wykorzystywane w poszczególnych dziedzinach sztuki. Poznają zabytki sztuki od najdawniejszych po sztukę średniowiecza. Wykonują prace inspirowane poznanymi dziełami. Podczas lekcji podejmują działania związane z poznawaniem poszczególnych zagadnień plastycznych. Wykorzystują nowe techniki zarówno rysunkowe, jak

i malarskie do stworzenia prac plastycznych, co daje uczniom możliwość różnorodnych rozwiązań. Uczniowie rozwijać będą wyobraźnię i kreatywność artystyczną.

Wymagania edukacyjne podstawowe i ponadpodstawowe:

a/ wymagania podstawowe:

- rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki,
- wymienia charakterystyczne cechy rysunku, grafiki, malarstwa, architektury i rzeźby jako dyscypliny plastycznej,
- używa właściwych przyborów rysunkowych i malarskich do zadanego tematu,
- organizuje warsztat pracy przy wykonywaniu prac rysunkowych, malarskich, graficznych, rzeźbiarskich,
- posługuje się rysunkiem światłocieniowym,
- posługuje się szkicem jako wstępnym etapem do właściwej pracy,
- określa sposób przedstawienia rzeczywistości na obrazie,
- rozróżnia na przykładach tematyczne rodzaje malarstwa,
- maluje pracę na określony temat,
- wyjaśnia, czym różni się grafika warsztatowa od grafiki użytkowej,
- rozróżnia rodzaje kompozycji plastycznej,
- rozróżnia na przykładach rodzaje rzeźby,
- wykonuje kompozycje liternicze,
- określa specyfikę wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego,
- wskazuje różnice między wzornictwem przemysłowym a rzemiosłem artystycznym,
- wyjaśnia związek między estetyką a funkcjonalnością przedmiotów,
- wskazuje przykłady wytworów wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego w najbliższym otoczeniu,
- projektuje (maluje lub rysuje) przedmiot codziennego użytku pełniący funkcje estetyczne i funkcjonalne,

- określa sposób przedstawienia rzeczywistości na obrazie: płaski lub przestrzenny,
- wymienia dyscypliny plastyczne, w których przejawia się twórczość ludowa,
- wykonuje pracę plastyczną w stylistyce typowej dla sztuki ludowej,
- potrafi określić podstawowe cechy sztuki prehistorycznej, starożytnej i średniowiecznej,
- wykonuje w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną twórczością artystów wybranych okresów sztuki.

b/ wymagania ponadpodstawowe:

- świadomie posługuje się terminami: kustosz, eksponat, konserwator zabytków,
- pozdaje nazwiska znanych twórców polskich i zagranicznych,
- świadomie i ekspresyjnie posługuje się punktem, linią, konturem, plamą walorową, światłocieniem, • wyjaśnia najważniejsze terminy związane z nurtami sztuki,
- podaje cechy dzieł artystów sztuki średniowiecza, renesansu i baroku,
- wymienia twórców i przykłady dzieł sztuki poszczególnych kierunków sztuki,
- wskazuje zabytki architektury wybranych epok sztuki,
- ocenia pod względem funkcjonalności obiekty architektoniczne oraz przestrzeń wokół nich,
- wyraża własne zdanie na temat analizowanego dzieła architektury,
- przedstawia najważniejsze cechy twórczości ludowej swojego regionu,
- opisuje fotografię artystyczną i porównuje ją z fotografią użytkową,
- wyraża własne zdanie na temat wybranych fotografii,
- wyraża własne zdanie na temat analizowanego wytworu wzornictwa przemysłowego lub rzemiosła artystycznego,
- ocenia dzieła sztuki, uwzględniając ich walory artystyczne.

HISTORIA KLASA VI

Wymagania na oceny do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 6

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I. Narodziny nowożytnego świata						
1. Wielkie odkrycia geograficzne	– średniowieczne wyobrażenia o Ziemi – przyczyny wypraw żeglarskich na przełomie XV i XVI w. – najważniejsze wyprawy przełomu XV i XVI w. oraz ich dowódcy	– wskazuje na mapie Indie, Amerykę – podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) – wymienia Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki – podaje rok odkrycia Ameryki (1492 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia	– wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy – poprawnie posługuje się terminami: <i>karawela</i> , <i>kompas</i> – podaje lata pierwszej wyprawy dookoła Ziemi (1519–1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia – wskazuje Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata i przedstawia jej znaczenie	– podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych – wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz) – poprawnie posługuje się terminem: <i>tubylec</i> – wyjaśnia, dlaczego ludność tubylczą Ameryki nazwano Indianami	– wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii – podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Diaza i Vasco da Gamy – poprawnie posługuje się terminem: <i>astrolabium</i> – wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód	– tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka – wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich

2. Skutki odkryć geograficznych	– cywilizacje prekolumbijskie i ich dokonania – podbój Ameryki przez Hiszpanów i Portugalczyków oraz jego następstwa – zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych	– wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie) – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>Stary Świat, Nowy Świat</i> – podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą	– poprawnie posługuje się terminem: <i>cywilizacje prekolumbijskie</i> – wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków – wymienia dokonania rdzennych ludów Ameryki – przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych – wskazuje odkrycie Ameryki jako początek epoki nowożytnej	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia, niewolnik, plantacja</i> – przedstawia politykę Hiszpanów i Portugalczyków w Nowym Świecie – tłumaczy przyczyny przewagi Europejczyków nad tubylczą ludnością Ameryki – opowiada o sytuacji niewolników na plantacjach w Ameryce – wyjaśnia, w jaki sposób w Ameryce pojawiła się ludność afrykańska	– przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych – poprawnie posługuje się terminem: <i>konkwistador</i> – opisuje działalność konkwistadorów i wymienia najbardziej znanych konkwistadorów (Hernán Cortez, Francisco Pizarro)	– przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych – wymienia na podstawie mapy nazwy współczesnych państw położonych na obszarach dawniej zamieszkiwanych przez cywilizacje prekolumbijskie
3. Renesans – narodziny nowej epoki	– renesans – cechy charakterystyczne epoki – humaniści i ich poglądy – ideał człowieka w dobie renesansu – wynalezienie druku i jego znaczenie	– zaznacza na osi czasu epokę renesansu – wymienia Jana Gutenberga jako wynalazcę druku – wskazuje Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określa dwie–trzy dziedziny jego zainteresowań	– poprawnie posługuje się terminem: <i>renesans</i>, – podaje czas trwania epoki renesansu – przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin: <i>człowiek renesansu</i> – opisuje dokonania Leonarda da Vinci i uzasadnia słuszność twierdzenia, że był on człowiekiem renesansu	– poprawnie posługuje się terminami: <i>antykwizm, humanizm</i> – charakteryzuje epokę renesansu – wyjaśnia nazwę nowej epoki	– wyjaśnia wpływ wynalezienia druku na rozprzestrzenianie się idei renesansu – przedstawia poglądy humanistów	– wskazuje Erazma z Rotterdamu jako wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy – porównuje pracę kopisty z pracą w średniowiecznej drukarni

4. Kultura renesansu w Europie	– renesansowa radość życia – architektura renesansu – wybitni twórcy odrodzenia i ich dzieła	– wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu, – wymienia Leonarda da Vinci i Michała Anioła jako wybitnych twórców włoskiego odrodzenia	– wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia – poprawnie posługuje się terminem: <i>mecenat</i> – wymienia wybitnych twórców epoki odrodzenia i podaje przykłady ich dzieł	– charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców, – poprawnie posługuje się terminem: <i>fresk</i>, podaje przykład dzieła wykonanego tą techniką	– poprawnie posługuje się terminami: <i>attyka</i>, <i>arkada</i>, <i>kopuła</i> do opisu budowli renesansowych	– poprawnie posługuje się terminem: <i>perspektywa</i> – podaje przykłady dzieł, w których zastosowano perspektywę
5. Reformacja – czas wielkich zmian	– kryzys Kościoła katolickiego – Marcin Luter i jego poglądy – reformacja i jej następstwa	– wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji – poprawnie posługuje się terminem: <i>odpust</i> – wymienia wyznania protestanckie	– poprawnie posługuje się terminami: <i>reformacja</i>, <i>protestanci</i> – określa początek reformacji (1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu – wskazuje sprzedaż odpustów jako jedną z przyczyn reformacji – charakteryzuje wyznania protestanckie i podaje ich założycieli	– poprawnie posługuje się terminami: <i>pastor</i>, <i>celibat</i>, <i>zbór</i> – wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji – przedstawia skutki reformacji	– charakteryzuje poglądy Marcina Lutra – opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę <i>czyj kraj, tego religia</i> – przedstawia na mapie podział religijny Europy	– charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina – wskazuje zmiany wprowadzone w liturgii protestanckiej
6. Kontrreformacja	– postanowienia soboru trydenckiego – działalność jezuitów – wojna trzydziestoletnia i jej następstwa	– poprawnie posługuje się terminem: <i>sobór</i> – przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania soboru w Trydencie – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kontrreformacja</i>, <i>seminarium duchowne</i> – przedstawia zadania seminariów duchownych w dobie kontrreformacji – wyjaśnia cel założenia zakonu jezuitów	– przedstawia postanowienia soboru trydenckiego – poprawnie posługuje się terminami: <i>heretyk</i>, <i>inkwizycja</i>, <i>indeks ksiąg zakazanych</i>	– charakteryzuje działalność zakonu jezuitów – przedstawia zasady obowiązujące jezuitów	– przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej – podaje datę podpisania pokoju westfalskiego (1648 r.) i jego

		powołaną do walki z reformacją – oblicza, jak długo obradował sobór trydencki i zaznacza to na osi czasu (daty powinny być podane przez nauczyciela)	– wymienia Ignacego Loyolę jako założyciela zakonu jezuitów	– wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i indeksu ksiąg zakazanych		najważniejsze postanowienia
Rozdział II. W Rzeczypospolitej szlacheckiej						
1. Demokracja szlachecka	– szlachta i jej zajęcia – prawa i obowiązki szlachty – sejm walny i sejmiki ziemskie	– poprawnie posługuje się terminami: <i>szlachta, herb, szabla</i> – przedstawia prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach – wymienia zajęcia szlachty – wskazuje na ilustracji postać szlachcica	– poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja szlachecka, przywilej, magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota</i> – wymienia izby sejmu walnego – przedstawia zróżnicowanie stanu szlacheckiego – wyjaśnia funkcjonowanie zasady <i>liberum veto</i>	– przedstawia prawa i obowiązki szlachty, – poprawnie posługuje się terminem: <i>pospolite ruszenie</i> – wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji <i>Nihil novi</i> (1505 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – przedstawia prawa otrzymane przez szlachtę na mocy konstytucji <i>Nihil novi</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>sejm walny, sejmiki ziemskie</i> – przedstawia decyzje podejmowane na sejmie walnym – charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień – przedstawia skład izb sejmu walnego	– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do ukształtowania się demokracji szlacheckiej – porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski – wyjaśnia, kto sprawował władzę w Rzeczypospolitej
2. W folwarku szlacheckim	– folwark szlachecki – gospodarcza działalność szlachty	– poprawnie posługuje się terminami: <i>folwark, dwór</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>splaw wiślany, szkuta,</i>	– wymienia najważniejsze zabudowania	– wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza	– wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich

	– spław wiślany – statuty piotrkowskie	– na podstawie ilustracji z podręcznika wymienia elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego – opisuje zajęcia chłopów i mieszczan	<i>spichlerz, pańszczyzna</i> – przedstawia gospodarczą działalność szlachty – wskazuje na mapie Pomorze Gdańskie i najważniejsze porty położone nad Wisłą – wymienia towary wywożone z Polski i sprowadzane do kraju	- folwarku i wskazuje ich funkcje – wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich – tłumaczy, dlaczego szlachta uchwaliła ustawy antychłopskie i antymieszczańskie	- Gdańskiego dla rozwoju gospodarki – wymienia najważniejsze ustawy wymierzone przeciw chłopom i mieszczanom – wyjaśnia następstwa ożywienia gospodarczego	na położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki
3. W czasach ostatnich Jagiellonów	– ostatni Jagiellonowie na tronie Polski – wojna z zakonem krzyżackim 1519–1521 – hołd pruski i jego postanowienia	– wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta – podaje i zaznacza na osi czasu datę hołdu pruskiego (1525 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Hołd pruski</i> postaci Zygmunta Starego i Albrechta Hohenzollerna	– wskazuje na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie – opisuje zależność Prus Książęcych od Polski	– przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.)	– poprawnie posługuje się terminem: <i>hołd lenny</i> – przedstawia postanowienia hołdu pruskiego (1525 r.) i jego skutki	– opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego
4. Odrodzenie na ziemiach polskich	– idee renesansowe w Polsce – literatura polskiego renesansu i jej twórcy – renesansowy Wawel Jagiellonów – odkrycie Mikołaja	– wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej – wskazuje Wawel jako przykład budowli renesansowej w Polsce	– wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce	– poprawnie posługuje się terminami: <i>arras, krużganki, mecenat</i> – charakteryzuje krótko twórczość	– poprawnie posługuje się terminami: <i>teoria geocentryczna, teoria heliocentryczna</i> – wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury	– wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski – opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie

	Kopernika	– poprawnie posługuje się terminem: <i>włoszczyzna</i> i wskazuje jego pochodzenie	– wyjaśnia przyczyny twórczości literackiej w języku polskim – charakteryzuje odkrycie Mikołaja Kopernika i pokazuje różnice między teorią polskiego astronoma a dotychczas obowiązującą koncepcją budowy wszechświata	Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego – opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce – uzasadnia tezę, że Mikołaj Kopernik był człowiekiem renesansu – przywołuje Galileusza jako zwolennika teorii Kopernika	renesansowej w Polsce – przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu – przedstawia poglądy Andrzeja Frycza Modrzewskiego jako pisarza politycznego doby renesansu	
5. Rzeczpospolita Obojga Narodów	– geneza unii lubelskiej – postanowienia unii lubelskiej – struktura narodowa i wyznaniowa I Rzeczypospolitej	– wskazuje na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Unia lubelska</i> postać Zygmunta II Augusta jako autora i pomysłodawcę unii – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania unii lubelskiej (1569 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia	– poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna</i> , <i>unia realna</i> – wyjaśnia nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów – wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie	– przedstawia postanowienia unii lubelskiej – charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej – analizuje wygląd herbu I Rzeczypospolitej i porównuje go z herbem Królestwa Polskiego	– opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów – wyjaśnia korzyści płynące z wielokulturowości – wskazuje na mapie Wołyń, Podole i Ukrainę	– wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów
6. „Państwo bez stosów”	– Rzeczpospolita państwem wielowyznaniowym – <i>Akt konfederacji warszawskiej</i> – reformacja w Polsce	– wskazuje wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej – poprawnie posługuje się terminem: <i>tolerancja</i>	– wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje cel podpisania konfederacji	– przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej	– poprawnie posługuje się terminami: <i>katolicyzm</i> , <i>judaizm</i> , <i>luteranizm</i> , <i>prawosławie</i>	– nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań

		– zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej	warszawskiej – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania konfederacji warszawskiej (1573 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wyjaśnia, co oznacza, że Polska była nazywana „państwem bez stosów”	– poprawnie posługuje się terminem: <i>innowierca</i> – nazywa świątynie różnych wyznań – wskazuje na mapie Raków i Pińczów jako ważne ośrodki reformacji w Polsce – omawia wkład innych wyznań w rozwój szkolnictwa I Rzeczypospolitej	– charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej – wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii – tłumaczy przyczyny niechęci szlachty polskiej wobec arian	– wyjaśnia związek między narodowością a wyznawaną religią wśród mieszkańców I Rzeczypospolitej
7. Pierwsza wolna elekcja	– przyczyny elekcyjności tronu polskiego – przebieg pierwszej wolnej elekcji – <i>Artykuły henrykowskie</i> i <i>pacta conventa</i> – następstwa wolnych elekcji	– poprawnie posługuje się terminem: <i>elekcja</i> – krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji – wskazuje Henryka Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego	– poprawnie posługuje się terminami: <i>wolna elekcja</i> , <i>bezkrólewie</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji – opisuje przebieg pierwszego bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex	– przedstawia zasady wyboru monarchy – na podstawie obrazu Canaletta opisuje miejsce i przebieg wolnej elekcji – wyjaśnia skutki wolnych elekcji	– wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni – poprawnie posługuje się terminami: <i>Artykuły henrykowskie</i> , <i>pacta conventa</i>	– wyjaśnia wpływ <i>Artykułów henrykowskich</i> i <i>pacta conventa</i> na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej
Rozdział III. W obronie granic Rzeczypospolitej						
1. Wojny z Rosją	– wojny Stefana Batorego o Inflanty – dymitriada i polska interwencja w Rosji – pokój w Polanowie	– wskazuje na mapie Inflanty i Carstwo Rosyjskie – wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski – poprawnie posługuje się terminem: <i>hetman</i>	– opisuje, w jakim celu została utworzona piechota wybraniecka – przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego – podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod	– przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty – poprawnie posługuje się terminami: <i>piechota wybraniecka</i> ,	– opisuje przyczyny poparcia Dymitra Samozwańca przez magnatów i duchowieństwo – wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca	– ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji – przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie

			Kłuszynem (1610 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – opowiada o znaczeniu bitwy pod Kłuszynem – przywołuje Stanisława Żółkiewskiego jako dowódcę bitwy pod Kłuszynem – wskazuje na mapie Moskwę i Kłuszyn	<i>dymitriada, Kreml, bojar</i> – opisuje następstwa dymitriady – wskazuje na mapie tereny przyłączone przez Polskę w wyniku interwencji w Rosji (po pokoju w Polanowie i Jamie Zapolskim)	– wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji – podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.)	
2. Początek wojen ze Szwecją	– Wazowie na tronie Polski – przyczyny wojen ze Szwecją – wojna o Inflanty – walka o ujście Wisły – skutki wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w. – Warszawa stolicą Polski	– wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji – wskazuje na mapie Szwecję, Inflanty i Wisłę – wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa)	– wskazuje na mapie Kircholm i Pomorze Gdańskie – podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz) – wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy	– charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w. – poprawnie posługuje się terminem: <i>clo</i> – opowiada przebieg wojny o Inflanty – wskazuje na mapie Oliwę – podaje datę bitwy pod Oliwą (1627 r.) i wyjaśnia znaczenie tego starcia	– wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji – przedstawia przyczyny zablokowania ujścia Wisły przez Szwedów – tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych	– przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)
3. Powstanie Chmielnickiego	– sytuacja Kozaków zaporoskich – powstanie Kozaków na Ukrainie – ugoda w Perejasławiu	– wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie – wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji	– wyjaśnia, kim byli Kozacy – poprawnie posługuje się terminem: <i>Zaporoże</i> – wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporoże i Dzikie Pola	– wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi – przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków – wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania (Żółte	– przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie – omawia główne etapy powstania – wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego	– przedstawia skutki powstania Chmielnickiego – wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny

		– rozpoznaje na ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup społecznych	– podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.)	Wody, Korsuń, Beresteczko) – uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową	przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską – wskazuje na mapie Perejasław – podaje i zaznacza na osi czasu datę ugody w Perejasławiu (1654 r.)	polsko-rosyjskiej (1667 r.) – ocenia politykę szlachty wobec Kozaków
4. Potop szwedzki	– przyczyny wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją – najazd Szwedów na Polskę w latach 1655–1660 – postawa społeczeństwa polskiego wobec najeźdźcy – skutki potopu	– poprawnie posługuje się terminem: <i>potop szwedzki</i> – wskazuje na mapie Częstochowę i Inflanty – wyjaśnia, dlaczego najazd Szwedów nazwano potopem – przedstawia na ilustracji uzbrojenie piechoty szwedzkiej	– podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.) – charakteryzuje postępowanie Szwedów wobec ludności polskiej	– wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce	– wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich – wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego – wymienia postanowienia pokoju w Oliwie	– przedstawia skutki potopu szwedzkiego – wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej z powodu utraty lenna pruskiego
5. Wojny z Turcją	– imperium osmańskie – przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Turcją w XVII w. – wojna o Mołdawię – najazd Turków na Polskę w II poł. XVIII w. i jego skutki – odsiecz wiedeńska Jana III Sobieskiego	– poprawnie posługuje się terminami: <i>sultan, husarz, janczar</i> – podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń – wskazuje na mapie Wiedeń	– poprawnie posługuje się terminami: <i>islam, wezyr</i> – charakteryzuje postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy – podaje i zaznacza na osi czasu daty bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.) – wymienia skutki wojen z Turcją	– poprawnie posługuje się terminami: <i>haracz, ekspansja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.) – wskazuje na mapie tereny, na których toczyła się wojna (Podole) oraz miejsca najważniejszych	– omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w. – przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię – wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza oraz bitwy z Turcją, w których dowodzili (Cecora 1620 r.,	– opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu – przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.

			– wskazuje na mapie Podole, Chocim i Kamieniec Podolski	wydarzeń (Cecora Kamieniec Podolski, Chocim) – wymienia przyczyny początkowych niepowodzeń wojsk polskich w walce z Turkami w II poł. XVII w.	obrona Chocimia 1621 r.)	
6. Kryzys Rzeczypospolitej	– skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII w. – sytuacja polityczno-gospodarcza kraju na przełomie XVII i XVIII w.	– charakteryzuje XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą – wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w.	– wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne	– poprawnie posługuje się terminem: <i>liberum veto</i> – wskazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą (Inflanty, Podole, Prusy Książęce, część Ukrainy) – wymienia przyczyny uzależnienia Polski od obcych państw	– charakteryzuje funkcjonowanie aparatu władzy na przełomie XVII i XVIII w., zwracając uwagę na słabość władzy królewskiej, zrywanie sejmów i wzrost znaczenia magnaterii – wskazuje objawy kryzysu państwa – podaje przyczyny i objawy kryzysu gospodarczego	– przedstawia przyczyny rokoszu Lubomirskiego – wyjaśnia, dlaczego w Rzeczypospolitej coraz większą rolę zaczynali odgrywać magnaci – wskazuje postać Władysława Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził do pierwszego w historii zerwania sejmiku

7. Barok i sarmatyzm	– barok – epoka kontrastów – cechy charakterystyczne stylu barokowego – architektura i sztuka barokowa – Sarmaci i ich obyczaje	– opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w. – wskazuje pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu – wymienia najwybitniejsze dzieła sztuki barokowej w Polsce i Europie (np. Wersal, pałac w Wilanowie)	– poprawnie posługuje się terminem: <i>barok</i> – zaznacza na osi czasu epokę baroku – wymienia dwie–trzy cechy charakterystyczne architektury barokowej – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu barokowym – wyjaśnia, czym były kalwarie	– charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku – charakteryzuje ideologię sarmatyzmu – wyjaśnia pochodzenie terminu <i>sarmatyzm</i> – wyjaśnia znaczenie określenia „złota wolność szlachecka” – opisuje strój sarmacki na podstawie ilustracji	– poprawnie posługuje się terminami: <i>putto</i>, <i>ornament</i> – wyjaśnia genezę epoki baroku – wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki – wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa	– wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym – charakteryzuje barok jako epokę kontrastów
Rozdział IV. Od absolutyzmu do republiki						
1. Monarchia absolutna we Francji	– Edykt nantejski i jego skutki – umacnianie władzy monarchy we Francji – rządy absolutne Ludwika XIV – Francja potęgą militarną i gospodarczą	– krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej – przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego – wskazuje na mapie Francję	– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia absolutna</i> – wymienia uprawnienia monarchy absolutnego – wyjaśnia, dlaczego Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce – wskazuje czas panowania Ludwika XIV (XVII w.) – opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV	– poprawnie posługuje się terminami: <i>manufaktura</i>, <i>cło</i>, <i>import</i>, <i>eksport</i> – wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą – przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji	– poprawnie posługuje się terminem: <i>hugenoci</i> – opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski) – omawia politykę gospodarczą ministra Colberta – opowiada o twórczości Moliera	– przedstawia działania kardynała Richelieu zmierzające do wzmocnienia pozycji monarchy – wskazuje pozytywne i negatywne strony panowania Ludwika XIV

2. Monarchia parlamentarna w Anglii	– absolutyzm angielski – konflikt Karola I z parlamentem – dyktatura Olivera Cromwella – ukształtowanie się monarchii parlamentarnej	– wskazuje na mapie Anglię i Londyn – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>parlament</i> – wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej	– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia parlamentarna</i> – wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej – wymienia i krótko charakteryzuje postaci Karola I Stuarta, Olivera Cromwella i Wilhelma Orańskiego – przedstawia zakres władzy dyktatora	– wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem – przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego – charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej	– poprawnie posługuje się terminami: <i>purytanie</i>, <i>nowa szlachta</i>, <i>rojaliści</i> – przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania – wskazuje 1689 r. jako czas ukształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii	– wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii – porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej
3. Oświecenie w Europie	– ideologia oświecenia – wybitni myśliciele doby oświecenia – trójpodział władzy według Monteskiusza – najważniejsze dokonania naukowe oświecenia – architektura oświeceniowa	– poprawnie posługuje się terminem: <i>oświecenie</i> – zaznacza na osi czasu epokę oświecenia – podaje przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa)	– poprawnie posługuje się terminem: <i>klasycyzm</i> – wymienia przykłady budowli klasycystycznych w Polsce i Europie – charakteryzuje styl klasycystyczny – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu klasycystycznym – wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia – tłumaczy, dlaczego nowa epoka w kulturze	– charakteryzuje ideologię oświecenia – przedstawia postać Monteskiusza i wyjaśnia, na czym polegała opracowana przez niego koncepcja trójpodziału władzy	– przedstawia postaci Woltera i Jana Jakuba Rousseau – poprawnie posługuje się terminem: <i>ateizm</i> – omawia koncepcję umowy społecznej zaproponowaną przez Jana Jakuba Rousseau – wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia	– wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi – przedstawia zasługi Denisa Diderota dla powstania <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej</i>

			europejskiej została nazwana oświeceniem			
4. Nowe potęgi europejskie	– absolutyzm oświecony – narodziny potęgi Prus – monarchia austriackich Habsburgów – Cesarstwo Rosyjskie w XVIII w.	– wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w. – wymienia Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus – wskazuje Rosję, Austrię i Prusy jako potęgi europejskie XVIII stulecia	– poprawnie posługuje się terminami: <i>absolutyzm, absolutyzm oświecony</i> – podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego – wskazuje wpływ ideologii oświecenia na reformy w krajach absolutyzmu oświeconego – wskazuje na mapie Petersburg jako nową stolicę Rosji	– wymienia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia, dlaczego monarchowie absolutyzmu oświeconego nazywali siebie „sługami ludu” – wyjaśnia związki między pojawieniem się nowych potęg w Europie Środkowej a sytuacją w Rzeczypospolitej	– charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia wpływ reform na wzrost znaczenia tych państw – opisuje skutki uzyskania przez Rosję dostępu do Bałtyku	– porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego – podaje daty powstania Królestwa Pruskiego (1701 r.) i Cesarstwa Rosyjskiego (1721 r.)
5. Stany Zjednoczone Ameryki	– kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej – konflikt kolonistów z rządem brytyjskim – wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych – ustrój polityczny USA	– wskazuje na mapie Stany Zjednoczone – określa czas powstania Stanów Zjednoczonych – wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako polskich bohaterów walki o niepodległość USA – przywołuje postać Jerzego Waszyngtona jako pierwszego prezydenta USA	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia, konstytucja</i> – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej – wymienia strony konfliktu w wojnie o niepodległość Stanów – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji USA – pierwszej takiej ustawy na świecie (1787 r.)	– przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim – opisuje wydarzenie zwane bostońskim piciem herbaty – poprawnie posługuje się terminem: <i>bojkot</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę powstania Stanów Zjednoczonych (4 lipca 1776 r.)	– przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA – wskazuje na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown – omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania USA – opisuje idee oświeceniowe zapisane w konstytucji USA – wymienia miejsca związane z udziałem	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Kongres, Izba Reprezentantów</i> – charakteryzuje ustrój polityczny USA

			– wyjaśnia, dlaczego Amerykanie mówią w języku angielskim – porównuje pierwszą flagę USA z flagą współczesną, wskazując zauważone podobieństwa i różnice	– charakteryzuje znaczenie Deklaracji niepodległości – przedstawia udział Polaków w walce o niepodległość USA	Polaków w wojnie o niepodległość USA	
Rozdział V. Upadek Rzeczypospolitej						
1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów	– unia personalna z Saksonią – początek ingerencji Rosji w sprawy Polski – podwójna elekcja w 1733 r. – rządy Augusta III – projekty reform Rzeczypospolitej	– wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. – opisuje konsekwencje wyboru dwóch władców jednocześnie	– poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, anarchia</i> – wskazuje na mapie Saksonię – wymienia przyczyny anarchii w Polsce – przedstawia Stanisława Konarskiego jako reformatora Rzeczypospolitej i krótko opisuje propozycje jego reform	– poprawnie posługuje się terminami: <i>konfederacja, liberum veto, wolna elekcja, przywileje, złota wolność szlachecka</i> – wyjaśnia sens powiedzeń: <i>Od Sasa do Lasu i Za króla Sasa jedź, pij i popuszczaj pasa</i> – przedstawia postać Stanisława Leszczyńskiego – charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w.	– przedstawia genezę i postanowienia sejmu niemego – podaje i zaznacza na osi czasu datę obrad sejmu niemego (1717 r.) – wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawy Polski – opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III	– charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego – wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej
2. Pierwszy rozbiór Polski	– Stanisław August Poniatowski królem Polski – pierwsze reformy nowego władcy – konfederacja barska	– poprawnie posługuje się terminem: <i>rozbiory Polski</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę	– charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego – wskazuje na mapie ziemie utracone przez	– opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski – wymienia reformy Stanisława Augusta w	– poprawnie posługuje się terminem: <i>prawa kardynalne</i> – podaje datę zawiązania	– przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej

	– I rozbiór Polski	pierwszego rozbioru Polski (1772 r.) – wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie – przywołuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski	Polskę podczas pierwszego rozbioru – przedstawia przyczyny pierwszego rozbioru Polski – ocenia postawę Tadeusza Rejtana – poprawnie posługuje się terminami: <i>ambasador, emigracja</i>	celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w. – wskazuje następstwa konfederacji barskiej – porównuje postawy rodaków wobec rozbioru państwa na podstawie analizy obrazu Jana Matejki <i>Rejtan – Upadek Polski</i>	konfederacji barskiej (1768 r.) – przedstawia cel walki konfederatów barskich – opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego	
3. Kultura polskiego oświecenia	– literatura okresu oświecenia – Teatr Narodowego i jego zadania – mecenat Stanisława Augusta Poniatowskiego – architektura i sztuka klasycystyczna w Polsce – reforma szkolnictwa w Polsce	– wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki – podaje przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej – poprawnie posługuje się terminem: <i>szkoła parafialna</i> – podaje przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych	– poprawnie posługuje się terminem: <i>obiady czwartkowe</i> – przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej – wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w.	– charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną – podaje przykłady budowli klasycystycznych – charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego – przedstawia zadania Teatru Narodowego i czasopisma „Monitor” – omawia zmiany wprowadzone w polskim szkolnictwie przez KEN	– wymienia pisarzy politycznych II poł. XVIII w. (Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic) oraz ich propozycje reform – przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki oświecenia – wymienia malarzy tworzących w Polsce (Canaletto, Marcello Bacciarelli) – wyjaśnia, dlaczego obrazy Canaletta są ważnym źródłem wiedzy historycznej	– charakteryzuje twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego – podaje przykłady budowli klasycystycznych w swoim regionie
4. Sejm Wielki i Konstytucja 3 Maja	– reformy Sejmu Wielkiego – Konstytucja 3 Maja – wojna polsko-	– poprawnie posługuje się terminem: <i>konstytucja</i>	– podaje i zaznacza na osi czasu daty obrad Sejmu Wielkiego (1788–	– charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego	– opisuje najważniejsze	– charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich

	rosyjska w 1792 r. – drugi rozbiór Polski	– podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.) – wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski – na obrazie Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> wskazuje współtwórców konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego	1792 r.) i drugiego rozbioru (1793 r.) – wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja (zniesienie <i>liberum veto</i> i wolnej elekcji) – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas drugiego rozbioru	– opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozbiorze – podaje cel obrad Sejmu Wielkiego – przedstawia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.) – wskazuje na mapie Targowicę, Dubienkę i Zieleńce	reformy Sejmu Czteroletniego – charakteryzuje ustrój polityczny wprowadzony przez Konstytucję 3 maja – przedstawia genezę ustanowienia Orderu Virtuti Militari – opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.), – przedstawia postanowienia sejmu w Grodnie	skutki
5. Powstanie kościuszkowskie i trzeci rozbiór Polski	– wybuch powstania kościuszkowskiego – Uniwersał połaniecki – przebieg powstania – trzeci rozbiór Polski	– poprawnie posługuje się terminami: <i>naczelnik, kosynierzy, zaborcy</i> – wskazuje Tadeusza Kościuszkę jako naczelnika powstania – wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski	– charakteryzuje postać Tadeusza Kościuszki – poprawnie posługuje się terminem: <i>insurekcja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.) – wymienia przyczyny wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego – wskazuje na mapie Kraków i tereny utracone	– charakteryzuje postać Wojciecha Bartosa – opowiada o bitwie pod Racławicami i przedstawia jej znaczenie – wskazuje na mapie Racławice i Połaniec – wyjaśnia, dlaczego Kościuszko zdecydował się wydać Uniwersał połaniecki – wskazuje następstwa upadku	– poprawnie posługuje się terminem: <i>uniwersał</i> – przedstawia zapisy Uniwersału połanieckiego – opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności chronologicznej – wskazuje na mapie Maciejowice i	– wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.

			przez Polskę podczas trzeciego rozbioru	powstania kościuszkowskiego	przedstawia znaczenie tej bitwy dla losów powstania	
Rozdział VI. Rewolucja francuska i okres napoleoński						
1. Rewolucja francuska	– sytuacja we Francji przed wybuchem rewolucji burżuazyjnej – stany społeczne we Francji – wybuch rewolucji francuskiej – uchwalenie Deklaracji praw człowieka i obywatela – Francja monarchią konstytucyjną	– wskazuje na mapie Francję i Paryż – poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, rewolucja, Bastylia</i> – podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską – wyjaśnia, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca	– poprawnie posługuje się terminami: <i>burżuazja, Stany Generalne</i> – wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji – podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu rewolucji burżuazyjnej we Francji (14 lipca 1789 r.) – charakteryzuje postać Ludwika XVI	– przedstawia przyczyny wybuchu rewolucji burżuazyjnej – opisuje położenie stanów społecznych we Francji – wyjaśnia zadania Konstytuanty – przedstawia najważniejsze zapisy Deklaracji praw człowieka i obywatela – poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia konstytucyjna</i>	– przedstawia sytuację we Francji przed wybuchem rewolucji – opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny – podaje datę uchwalenia konstytucji francuskiej (1791 r.) – charakteryzuje ustrój Francji po wprowadzeniu konstytucji	– przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego – wyjaśnia ponadczasowe znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela
2. Republika Francuska	– Francja republiką – terror jakobinów – upadek rządów jakobinów	– poprawnie posługuje się terminami: <i>gilotyna, terror</i> – przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI	– przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI – poprawnie posługuje się terminem: <i>republika</i> – charakteryzuje postać Maksymiliana Robespierre’a – wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna Francja	– poprawnie posługuje się terminami: <i>jakobini, dyktatoriat</i> – opisuje rządy jakobinów – wyjaśnia, dlaczego rządy jakobinów nazwano Wielkim Terrorem – przedstawia, w jaki sposób jakobinów odsunięto od władzy	– poprawnie posługuje się terminem: <i>radikalizm</i> – wyjaśnia na przykładzie postaci Maksymiliana Robespierre’a sens powiedzenia: <i>Rewolucja pożera własne dzieci</i> – przedstawia skutki rządów jakobinów	– wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji – ocenia terror jako narzędzie walki politycznej

				– charakteryzuje rządy dyktatoratu	– wyjaśnia przyczyny upadku rządów jakobinów	
3. Epoka Napoleona Bonaparte	– obalenie rządów dyktatoratu – Napoleon Bonaparte cesarzem Francuzów – Kodeks Napoleona – Napoleon u szczytu potęgi	– charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonaparte jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę – określa I poł. XIX w. jako epokę napoleońską – przedstawia na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej	– wskazuje na mapie państwa, z którymi toczyła wojny napoleońska Francja – podaje datę decydującej bitwy pod Austerlitz i wskazuje tę miejscowość na mapie – poprawnie posługuje się terminem: <i>zamach stanu</i> – przedstawia okoliczności przejęcia władzy przez Napoleona – wskazuje na mapie tereny zależne od Francji	– przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyktatoratu – poprawnie posługuje się terminem: <i>blokada kontynentalna</i> – wyjaśnia przyczyny wprowadzenia blokady kontynentalnej przeciw Anglii – charakteryzuje Kodeks Napoleona i podaje datę jego uchwalenia (1804 r.) – wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona	– wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyktatoratu – przedstawia etapy kariery Napoleona – podaje datę koronacji cesarskiej Napoleona (1804 r.) – wyjaśnia, dlaczego Napoleon koronował się na cesarza Francuzów – podaje datę pokoju w Tylży (1807 r.) i przedstawia jego postanowienia	– opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego
4. Upadek Napoleona	– wyprawa na Rosję – odwrót Wielkiej Armii – bitwa pod Lipskiem i klęska cesarza	– poprawnie posługuje się terminem: <i>Wielka Armia</i> – wskazuje na mapie Rosję i Moskwę – opisuje, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję	– przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję – opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia – wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów”	– poprawnie posługuje się terminami: <i>taktyka spalonej ziemi, wojna podjazdowa, abdykacja</i> – przedstawia strategię obronną Rosji – opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję	– omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona – podaje datę bitwy pod Borodino (1812 r.) – wskazuje na mapie Borodino – omawia, jak przebiegał odwrót Wielkiej Armii	– przedstawia przyczyny klęski Napoleona

			– wskazuje na mapie państwa koalicji antyfrancuskiej, Elbę i Lipsk	– podaje datę bitwy pod Lipskiem (1813 r.) – przedstawia skutki klęski Napoleona pod Lipskiem		
5. Legiony Polskie we Włoszech	– Polacy po utracie niepodległości – utworzenie Legionów Polskich we Włoszech – organizacja i zasady życia legionowego – udział legionistów w wojnach napoleońskich	– wymienia państwa zaborcze – wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki – podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech	– poprawnie posługuje się terminami: <i>legiony</i>, <i>emigracja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) – wskazuje na mapie Włochy, Francję i San Domingo – przedstawia cel utworzenia Legionów Polskich i opisuje walki z ich udziałem	– wyjaśnia, dlaczego Polacy wzięli nadzieję na niepodległość z Napoleonem – opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich – przedstawia powody wysłania legionistów na San Domingo	– opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości – charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich – wyjaśnia, dlaczego Legiony były szkołą patriotyzmu i demokracji	– wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych
6. Księstwo Warszawskie	– utworzenie Księstwa Warszawskiego – konstytucja Księstwa Warszawskiego – Polacy pod rozkazami Napoleona – upadek Księstwa Warszawskiego	– wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie – podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego	– przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, – wskazuje na mapie Tylżę – podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1807 r., 1815 r.)	– charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego – przedstawia okoliczności powiększenia terytorium Księstwa Warszawskiego – wskazuje na mapie Raszyn – wyjaśnia znaczenie mitu napoleońskiego dla podtrzymania pamięci o Legionach	– omawia zapisy konstytucji Księstwa Warszawskiego – wskazuje związek między zapisami konstytucji Księstwa Warszawskiego a ideami rewolucji francuskiej – wskazuje na mapie Somosierrę – opowiada o szarży polskich szwoleżerów pod Somosierrą i wskazuje jej znaczenie dla toczonych walk	– wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków – podaje datę bitwy pod Raszynem (1809 r.)

GEOGRAFIA KLASA VI

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny. Planeta Nowa 6 oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic; Edycja 2024

Wymagania na poszczególne oceny				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
2	3	4	5	6
1. Współrzędne geograficzne				
Uczeń: - wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią - podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne - wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne	Uczeń: - wymienia cechy południków i równoleżników - podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>długość geograficzna</i>, <i>szerokość geograficzna</i> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozciągłość południkowa</i>, <i>rozciągłość równoleżnikowa</i>	Uczeń: - odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie - odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych	Uczeń: - określa położenie matematycznogeograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy - wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej - oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi - wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze	Uczeń: wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS
2. Ruchy Ziemi				
Uczeń: - wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym - wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda</i>, <i>planeta</i>, <i>planetoida</i>, <i>meteor</i>, <i>meteoryt</i>, <i>kometa</i> - podaje różnicę między gwiazdą a planetą - wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi	Uczeń: - rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji - opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą	Uczeń: - opisuje budowę Układu Słonecznego - wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji	Uczeń: wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a takimi zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka

do tej, która jest położona najdalej • wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi • wyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i> • określa czas trwania ruchu obrotowego • demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli • wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi • demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli • wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku • wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi	• omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego • podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi • wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie	• omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji • omawia przebieg linii zmiany daty • przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji • wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi • wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi	• określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej • wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej • charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku	i przyrody, występowanie stref czasowych • określa czas strefowy na podstawie mapy stref czasowych • wykazuje związek między położeniem geograficznym obszaru a wysokością górowania Słońca • wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi
3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy				
Uczeń: • określa położenie Europy na mapie świata • wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie • wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii • wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej • wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego • podaje liczbę państw Europy	Uczeń: • omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy • wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie • opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lava, bazalt</i> • przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych	Uczeń: • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej • wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej • omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych	Uczeń: • porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy • wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii • omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii • omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie • omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy	Uczeń: • wyjaśnia wpływ działalności lądolodu na ukształtowanie północnej części Europy na podstawie mapy i dodatkowych źródeł informacji • wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii • wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu • podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na

• wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> • wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia • wymienia starzejące się kraje Europy • wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy	• omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. • omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności • przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresów • wymienia przyczyny migracji Ludności • wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie • wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego • wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów	• podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy • analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy • przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście • omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map	• porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się • przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności • porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie	podstawie ilustracji oraz map klimatycznych • przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy • analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy • opisuje działania, które można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństwa Europy • omawia przyczyny nielegalnej imigracji do Europy • ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz imigracji ludności z innych kontynentów • ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii
4. Gospodarka Europy				
Uczeń: • wymienia zadania i funkcje rolnictwa • wyjaśnia znaczenie terminu <i>plony</i> • wymienia zadania i funkcje przemysłu	Uczeń: • wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji • podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji • wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie	Uczeń: • wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji • omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu	Uczeń: • wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji	Uczeń: • omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji • analizuje wpływ warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii

- wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe - podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu - rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii - wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii	- podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni - omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii - wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych	omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki	- charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji - przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych - omawia skutki wykorzystania różnych źródeł energii dla środowiska geograficznego - omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej	
5. Sąsiedzi Polski				
Uczeń: - wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowego - wskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię - wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji - wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji - wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi - przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi - omawia położenie geograficzne Ukrainy na	Uczeń: - omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce - wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe - rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach - przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii - wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki	Uczeń: - omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. - analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego - charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej - omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej	Uczeń: - przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii - charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy - porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji - opisuje przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji na podstawie fotografii - porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii	Uczeń: - omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfalii - udowadnia, że Niemcy są światową potęgą gospodarczą na podstawie danych statystycznych oraz map gospodarczych - udowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym - analizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie - charakteryzuje atrakcje turystyczne Ukrainy na

podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej - wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji - wymienia surowce mineralne Rosji - wskazuje na mapie sąsiadów Polski - wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami	- wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę - podaje nazwy euroregionów na podstawie mapy	- podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi - podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu - omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej - charakteryzuje relacje Polski z Rosją podstawie dodatkowych źródeł	- podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie - opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł	podstawie dodatkowych źródeł oraz fotografii - uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polski - przygotowuje pracę (np. album, plakat, prezentację multimedialną) na temat inicjatyw zrealizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji
---	---	---	--	---

BIOLOGIA KLASA VI

Wymagania edukacyjne z biologii dla klasy 6 szkoły podstawowej oparte na *Programie nauczania biologii – Puls życia* autorstwa Anny Zdziennickiej

Dział	Temat	Poziom wymagań				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
I. Różnorodność i jedność świata zwierząt	1. W królestwie zwierząt	<i>Uczeń:</i> - wymienia wspólne cechy zwierząt - wyjaśnia, czym różnią się zwierzęta kręgowce od bezkręgowych	<i>Uczeń:</i> - przedstawia poziomy organizacji ciała zwierząt - podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych	<i>Uczeń:</i> - definiuje pojęcia <i>komórka, tkanka, narząd, układ narządów, organizm</i> - na podstawie podręcznika przyporządkowuje podane zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej	<i>Uczeń:</i> - charakteryzuje bezkręgowce i kręgowce - charakteryzuje pokrycie ciała bezkręgowców i kręgowców - podaje przykłady szkieletów bezkręgowców	<i>Uczeń:</i> - prezentuje stopniowo komplikującą się budowę ciała zwierząt - na podstawie opisu przyporządkowuje zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej

	2. Tkanki: nabłonkowa, mięśniowa i nerwowa	•wyjaśnia, czym jest tkanka •wymienia podstawowe rodzaje tkanek zwierzęcych •przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem	•wymienia najważniejsze funkcje wskazanej tkanki zwierzęcej •opisuje budowę wskazanej tkanki •przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem	•określa miejsca występowania w organizmie omawianych tkanek •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy pomocy nauczyciela rysuje obrazy widziane pod mikroskopem	•charakteryzuje budowę poszczególnych tkanek zwierzęcych •rozpoznaje na ilustracji rodzaje tkanek zwierzęcych •omawia budowę i sposób funkcjonowania tkanki mięśniowej •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem	•na podstawie ilustracji analizuje budowę tkanek zwierzęcych •wykazuje związek istniejący między budową tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych •wykonuje z dowolnego materiału model wybranej tkanki zwierzęcej
	3. Tkanka łączna	•wymienia rodzaje tkanki łącznej •wymienia składniki krwi •przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem	•wskazuje rozmieszczenie omawianych tkanek w organizmie •opisuje składniki krwi •przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem	•wskazuje zróżnicowanie w budowie tkanki łącznej •omawia funkcje składników krwi •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki	•omawia właściwości i funkcje tkanki kostnej, chrzęstnej i tłuszczowej •charakteryzuje rolę poszczególnych składników morfotycznych krwi •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki	•wykazuje związek istniejący między budową elementów krwi a pełnionymi przez nie funkcjami •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje oraz opisuje elementy tkanki widziane pod mikroskopem
	4. Plazińce – zwierzęta, które mają płaskie ciało	•wskazuje miejsce występowania plazińców •rozpoznaje na ilustracji tasiemca	•wskazuje na ilustracji elementy budowy tasiemca	•omawia przystosowanie tasiemca do pasożytniczego trybu życia	•charakteryzuje wskazane czynności życiowe plazińców	•analizuje możliwości zakażenia się chorobami

III.			•wskazuje drogi inwazji tasiemca do organizmu •opisuje na podstawie schematu cyklu rozwojowego tasiemca żywiciela pośredniego	•wyjaśnia znaczenie płazińców •wskazuje rolę żywiciela pośredniego i ostatecznego w cyklu rozwojowym tasiemca	•omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się tasiemcem	wywoływanymi przez płazińce •ocenia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka
	5. Nicienie – zwierzęta, które mają nitkowate ciało	•wskazuje środowisko życia nicieni •rozpoznaje na ilustracji nicienie wśród innych zwierząt	•wskazuje charakterystyczne cechy nicieni •omawia budowę zewnętrzną nicieni •wymienia choroby wywołane przez nicienie	•wskazuje drogi inwazji nicieni do organizmu •wyjaśnia, na czym polega „choroba brudnych rąk”	•charakteryzuje objawy chorób wywołanych przez nicienie •omawia znaczenie profilaktyki	•analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywoływanymi przez nicienie •przygotowuje prezentację np. PowerPoint) na temat chorób wywoływanych przez nicienie •charakteryzuje znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka
	6. Pierścienice (skąposzczety i pijawki) – zwierzęta, które mają segmentowane ciało	•rozpoznaje pierścienice wśród innych zwierząt •wskazuje środowisko życia pierścienic	•wymienia cechy charakterystyczne budowy zewnętrznej pierścienic •wyjaśnia znaczenie szczecinek	•omawia środowisko i tryb życia pijawki •na żywym okazie dżdżownicy lub na ilustracji wskazuje siodełko i wyjaśnia jego rolę	•wskazuje przystosowania pijawki do pasożytniczego trybu życia •charakteryzuje wskazane czynności życiowe pierścienic	•zakłada hodowlę dżdżownic, wskazując, jak zwierzęta te przyczyniają się do poprawy struktury gleby •ocenia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka
	7. Stawonogi (skorupiaki, owady, pajęczaki)	•rozpoznaje stawonogi wśród innych zwierząt •wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki jako zwierzęta należące do stawonogów •wymienia główne części ciała	•wymienia miejsca bytowania stawonogów •rozdziela wśród stawonogów skorupiaki, owady i pajęczaki	•wykazuje różnorodność miejsc bytowania stawonogów •przedstawia kryteria podziału stawonogów na skorupiaki, owady i pajęczaki	•charakteryzuje wskazane czynności życiowe stawonogów •omawia cechy umożliwiające rozpoznanie skorupiaków, owadów i pajęczaków	•przedstawia różnorodność budowy ciała stawonogów oraz ich trybu życia, wykazując jednocześnie ich cechy wspólne

		poszczególnych grup stawonogów		•opisuje funkcje odnóży stawonogów	•wymienia cechy adaptacyjne wskazanej grupy stawonogów •wyjaśnia, czym jest oko złożone	•analizuje cechy adaptacyjne stawonogów, umożliwiające im opanowanie różnych środowisk
	9. Skorupiaki – stawonogi, które mają twardy pancerz	•wymienia główne części ciała skorupiaków •rozpoznaje skorupiaki wśród innych stawonogów	• wskazuje środowiska występowania skorupiaków •opisuje budowę zewnętrzną skorupiaków	•nazywa poszczególne części ciała u raka stawowego •omawia wskazane czynności życiowe	•wykazuje związek między budową skorupiaków a środowiskiem ich życia •wymienia znaczenie skorupiaków w przyrodzie	•charakteryzuje znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka
	10. Owady – stawonogi zdolne do lotu	•wymienia elementy budowy zewnętrznej owadów •wylicza środowiska życia owadów •rozpoznaje owady wśród innych stawonogów	•wskazuje charakterystyczne cechy budowy wybranych gatunków owadów •na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka	•na kilku przykładach omawia różnice w budowie owadów oraz ich przystosowania do życia w różnych środowiskach •na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka	•wykazuje związek istniejący między budową odnóży owadów a środowiskiem ich życia •na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka	•analizuje budowę narządów gębowych owadów i wykazuje jej związek z pobieranym pokarmem
	11. Pajęczaki – stawonogi, które mają cztery pary odnóży	•wymienia środowiska występowania pajęczaków •rozpoznaje pajęczaki wśród innych stawonogów	•wskazuje charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków •omawia sposób odżywiania się pajęczaków	•na podstawie cech budowy zewnętrznej pajęczaków przyporządkowuje konkretne okazy do odpowiednich gatunków przedstawionych w podręczniku •na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe pajęczaków	•omawia sposoby odżywiania się pajęczaków na przykładzie wybranych przedstawicieli •charakteryzuje odnóża pajęczaków	•ocenia znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka •analizuje elementy budowy zewnętrznej pajęczaków i wykazuje ich przystosowania do środowiska życia
	12. Mięczaki – zwierzęta, które mają muszlę	•wymienia miejsca występowania mięczaków	•omawia budowę zewnętrzną mięczaków	•na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu	•wykazuje różnice w budowie ślimaków, małży i głowonogów	•rozpoznaje na ilustracji gatunki ślimaków

		•wskazuje na ilustracji elementy budowy ślimaka	•wskazuje na ilustracjach elementy budowy mięczaków	omawia czynności życiowe mięczaków	•omawia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka	•konstruuje tabelę, w której porównuje trzy grupy mięczaków
IV. Kręgowce zmiennocieplne	13. Ryby – kręgowce środowisk wodnych	•wskazuje wodę jako środowisko życia ryb •rozpoznaje ryby wśród innych zwierząt kręgowych	•na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ryb •przyporządkowuje wskazany organizm do ryb na podstawie znajomości ich cech charakterystycznych	•na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu omawia czynności życiowe ryb •nazywa płetwy i wskazuje ich położenie •opisuje proces wymiany gazowej u ryb	•wyjaśnia, na czym polega zmiennocieplność ryb •omawia sposób rozmnażania ryb, wyjaśniając, czym jest tarło	•omawia przystosowania ryb w budowie zewnętrznej i czynnościach życiowych do życia w wodzie
	14. Przegląd i znaczenie ryb	•wymienia kilka gatunków ryb przedstawionych w podręczniku •nazywa rybę wskazywaną przez nauczyciela	•podaje przykłady zdobywania pokarmu przez ryby •podaje nazwę ryby dwuśrodowiskowej	•kilkoma przykładami ilustruje strategię zdobywania pokarmu przez ryby •wymienia kilka nazw gatunkowych ryb żyjących w Bałtyku	•omawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka •wskazuje zagrożenia i konieczność ochrony ryb	•wykazuje związek istniejący między budową ryb a miejscem ich bytowania
	15. Płazy – bezogonowe i ogoniaste. kręgowce środowisk wodno-lądowych	•wskazuje środowisko życia płazów •wymienia części ciała płazów	•na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną płaza •wymienia stadia rozwojowe żaby	•charakteryzuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie •omawia wybrane czynności życiowe płazów	•omawia cykl rozwojowy żaby i wykazuje jego związek z życiem w wodzie i na lądzie •rozpoznaje przedstawicieli płazów wśród innych zwierząt, wskazując na ich charakterystyczne cechy	•wyjaśnia, w jaki sposób przebiega wymiana gazowa u płazów, wykazując związek z ich życiem w dwóch środowiskach •wykazuje związek istniejący między trybem życia płazów a ich zmiennocieplnością
	16. Przegląd i znaczenie płazów	•wskazuje na ilustracji płazy ogoniaste, beznogie i bezogonowe	•podaje przykłady płazów żyjących w Polsce •wymienia główne zagrożenia dla płazów	•rozpoznaje na ilustracji przykłady płazów ogoniastych, bezogonowych i beznogich •omawia główne zagrożenia dla płazów	•charakteryzuje płazy ogoniaste, bezogonowe i beznogie •wskazuje sposoby ochrony płazów	•ocenia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka •wykonuje portfolio lub prezentację multimedialną na temat płazów żyjących w Polsce

IV. Kęrowce stalociepne	17. Gady – kęrowce, które opanowały łąd	- wymienia środowiska życia gadów - omawia budowę zewnętrzną gadów	- wyjaśnia związek istniejący między występowaniem gadów a ich zmiennoocięplnością - rozpoznaje gady wśród innych zwierząt	- opisuje przystosowania gadów do życia na łądzie - omawia tryb życia gadów	- charakteryzuje rozmnażanie i rozwój gadów - analizuje przebieg wymiany gazowej u gadów	- analizuje pokrycie ciała gadów w kontekście ochrony przed utratą wody - wykazuje związek między sposobem rozmnażania gadów a środowiskiem ich życia
	18. Przegląd i znaczenie gadów	wskazuje na ilustracji jaszczurki, krokodyle, węże i żółwie	- określa środowiska życia gadów - podaje przyczyny zmniejszania się populacji gadów	- omawia sposoby zdobywania pokarmu przez gady - wskazuje sposoby ochrony gadów	- charakteryzuje gady występujące w Polsce - wyjaśnia przyczyny wymierania gadów i podaje sposoby zapobiegania zmniejszaniu się ich populacji	- ocenia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka - prezentację (np. PowerPoint) na temat gadów żyjących w Polsce
	19. Ptaki – kęrowce zdolne do lotu	- wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków - na żywym okazie lub na ilustracji wskazuje cechy budowy ptaków - rozpoznaje ptaki wśród innych zwierząt, wskazując ich charakterystyczne cechy	- rozpoznaje rodzaje piór - wymienia elementy budowy jaja - wskazuje ptaki jako zwierzęta stalociepne	- omawia przystosowania ptaków do lotu - omawia budowę piór - wyjaśnia proces rozmnażania i rozwój ptaków - wykazuje rolę piór w utrzymaniu stalocięplności	- analizuje budowę piór ptaków w związku z pełnioną przez nie funkcją - wykazuje związek istniejący między wymianą gazową a umiejętnością latania ptaków - wyjaśnia proces rozmnażania i rozwoju ptaków	- wykazuje związek istniejący między przebiegiem wymiany gazowej a przystosowaniem ptaków do lotu - rozpoznaje na ilustracji lub podczas obserwacji w terenie rozpoznaje gatunki ptaków zamieszkujących najbliższą okolicę
	20. Przegląd i znaczenie ptaków	wymienia przykłady ptaków żyjących w różnych środowiskach	ocenia pozytywne znaczenie ptaków w przyrodzie	- omawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka - wskazuje zagrożenia dla ptaków	- wykazuje związek istniejący między wielkością i kształtem dziobów ptaków a rodzajem spożywanego przez nie pokarmu - omawia sposoby ochrony ptaków	- wykazuje związek między stalocięplnością ptaków a środowiskiem i trybem ich życia - korzysta z aplikacji do oznaczania popularnych gatunków ptaków

	21. Ssaki łożyskowe kręgowce, które karmią młode mlekiem	- wskazuje środowiska występowania ssaków - na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ssaków	- wykazuje zróżnicowanie siedlisk zajmowanych przez ssaki - określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne - wymienia wytwory skóry ssaków	- na ilustracji lub na żywym obiekcie wskazuje cechy charakterystyczne i wspólne dla ssaków - wyjaśnia, że budowa skóry ssaków ma związek z utrzymywaniem przez nie stałocieplności - omawia proces rozmnażania i rozwój ssaków	- opisuje przystosowania ssaków do różnych środowisk życia - charakteryzuje opiekę nad potomstwem u ssaków - identyfikuje wytwory skóry ssaków	- analizuje związek zachodzący między wymianą gazową ssaków a zróżnicowanymi środowiskami ich występowania i ich życiową aktywnością - analizuje funkcje skóry w aspekcie różnorodności siedlisk zajmowanych przez ssaki
	22. Przegląd i znaczenie ssaków	wymienia przystosowania ssaków do zróżnicowanych środowisk ich bytowania	- wykazuje zależność między budową morfologiczną ssaków a zajmowanym przez nie siedliskiem - nazywa wskazane zęby ssaków	- rozpoznaje zęby ssaków i wyjaśnia ich funkcje - wyjaśnia znaczenie ssaków dla przyrody	- omawia znaczenie ssaków dla człowieka - wymienia zagrożenia dla ssaków	- analizuje zagrożenia ssaków i wskazuje sposoby ich ochrony - wykazuje przynależność człowieka do ssaków

MATEMATYKA KLASA VI

Matematyka wokół nas; WSiP

KATALOG WYMAGAŃ PROGRAMOWYCH NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE

Kategorie celu zostały określone następująco:

• dotyczy wiadomości	• dotyczy przetwarzania wiadomości
A – uczeń zna	C – uczeń stosuje wiadomości w sytuacjach typowych
B – uczeń rozumie	D – uczeń stosuje wiadomości w sytuacjach problemowych

Opis osiągnięć						
Stopień					Dział programowy: Liczby naturalne Uczeń:	Kategoria celu
6	5	4	3	2		
					• rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania wydatków	B
					• dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli liczby naturalne w pamięci i sposobem pisemnym – proste przypadki	B
					• rozwiązuje proste zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych	C
					• w zbiorze liczb naturalnych wskazuje liczby podzielne przez 2, 5, 10, 100	A
					• oblicza NWW i NWD pary liczb jednocyfrowych lub par liczb typu: 6 i 18	B
					• przedstawia liczbę dwucyfrową typu 10, 15 jako iloczyn liczb pierwszych wybranym przez siebie sposobem – proste przypadki	B
					• wykonuje proste obliczenia zegarowe na godzinach, minutach i sekundach	B
					• oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych – proste przypadki	B
					• wykonuje cztery podstawowe działania w pamięci lub sposobem pisemnym w zbiorze liczb naturalnych	B
					• wykonuje dzielenie z resztą	B
					• stosuje kolejność wykonywania działań w dwu- lub trzydziałaniowych wyrażeniach arytmetycznych – proste przypadki	C
					• rozwiązuje nieskomplikowane zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych	C
					• rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem obliczeń związanych z upływem czasu	C
					• rozwiązuje równania o podstawowym stopniu trudności	C
					• wykonuje proste obliczenia kalendarzowe na dniach, tygodniach, miesiącach, latach	C
					• wskazuje w zbiorze liczb naturalnych liczby podzielne przez 4, 3, 9	B
					• rozkłada liczbę dwucyfrową na czynniki pierwsze	C
					• oblicza NWW i NWD pary liczb co najwyżej dwucyfrowych	C
					• oblicza średnią arytmetyczną dwóch lub trzech liczb naturalnych – proste przypadki	B
					• stosuje i wyjaśnia algorytmy działań pisemnych	C
					• stosuje działania na liczbach naturalnych do rozwiązywania typowych zadań tekstowych	C
					• oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego wielodziałaniowego	C
					• wykonuje dzielenie z resztą i sprawdza wynik działania	D
					• stosuje obliczanie średniej arytmetycznej do rozwiązywania nieskomplikowanych zadań tekstowych	C
					• wyjaśnia pojęcia: dzielnik, wielokrotność, liczba pierwsza i złożona	C
					• podaje cechy podzielności liczb przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100	B
					• ocenia, które z danych liczb są podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100	C
					• na podstawie rozkładu liczby na czynniki pierwsze podaje wszystkie dzielniki liczby złożonej	C
					• oblicza NWW i NWD par liczb typu: (200, 72) lub (150, 270)	C

						• objaśnia sposób obliczania niewiadomej w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu, dzieleniu	C
						• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem obliczeń zegarowych i kalendarzowych	C
						• oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego z zastosowaniem nawiasów okrągłych i kwadratowych oraz wyjaśnia kolejność wykonywania działań	D
						• rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i równań	D
						• weryfikuje wynik zadania tekstowego, ocenia sensowność rozwiązania	D
						• wyjaśnia poznane cechy podzielności liczb naturalnych i stosuje je w zadaniach tekstowych	D
						• wyjaśnia sposób obliczania NWW i NWD pary liczb naturalnych	D
						• stosuje obliczanie średniej arytmetycznej liczb naturalnych w rozwiązywaniu zadań o podwyższonym stopniu trudności	D
						• uzasadnia wykonalność działań w zbiorze liczb naturalnych	D
						• uzupełnia brakujące cyfry w liczbach wielocyfrowych tak, aby spełniały wskazaną cechę podzielności oraz ustala liczbę rozwiązań	D
						• rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych	D
Stopień						Dział programowy: Wyrażenia algebraiczne i równania Uczeń:	Kategoria celu
6	5	4	3	2			
						• nazywa i zapisuje proste wyrażenia algebraiczne	A
						• wykorzystuje wyrażenia algebraiczne do zapisu wzoru na obwód kwadratu, prostokąta i trójkąta	B
						• oblicza wartość liczbową prostych wyrażeń algebraicznych	C
						• rozwiązuje przez podstawianie lub zgadywanie proste równania	C
						• nazywa i zapisuje nieskomplikowane wyrażenia algebraiczne	B
						• wykorzystuje wyrażenia algebraiczne do zapisu treści prostego zadania tekstowego	C
						• oblicza wartości liczbowe nieskomplikowanych wyrażeń algebraicznych	B
						• wykorzystuje wyrażenia algebraiczne do zapisu wzoru na obwody trójkąta i czworokąta, korzystając z oznaczeń na rysunkach i oblicza wartości liczbowe zapisanych wyrażeń	C
						• rozwiązuje nieskomplikowane równania i sprawdza poprawność rozwiązania	C
						• rozwiązuje z pomocą równań proste zadania tekstowe	C
						• nazywa i zapisuje wyrażenia algebraiczne	C
						• oblicza wartości liczbowe wyrażeń algebraicznych	B
						• zapisuje dzielenie z resztą liczby a przez liczbę b , gdy q jest ilorazem, a r resztą oraz uzasadnia poprawność wykonania tego dzielenia korzystając z wyrażeń algebraicznych, zapisuje równość typu $a = b \cdot q + r$	C
						• wykorzystuje wyrażenia algebraiczne do zapisu treści zadań tekstowych	C

						• oznacza literami długości boków trójkątów i czworokątów, zapisuje za pomocą wyrażeń algebraicznych wzory na obwody tych figur oraz oblicza wartość liczbową zapisanych wyrażeń dla podanych wartości zmiennych	C
						• rozwiązuje równania, obliczając składnik, odjemną, odjemnik, czynnik, dzielną, dzielnik i sprawdza poprawność rozwiązania	C
						• rozwiązuje nieskomplikowane zadania tekstowe za pomocą równań	C
						• nazywa, zapisuje i oblicza wartości liczbowe dowolnych wyrażeń algebraicznych	C
						• rozwiązuje równania i wyjaśnia sposób obliczenia niewiadomej oraz sprawdza poprawność rozwiązania	D
						• zapisuje treści praktycznych zadań tekstowych za pomocą wyrażeń algebraicznych i oblicza ich wartość liczbową	C
						• stosuje wyrażenia algebraiczne w geometrii	C
						• uzasadnia sposób zapisu wyrażenia algebraicznego i obliczenia jego wartości liczbowej	D
						• rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem równań i weryfikuje wynik zadania	D
						Stopień	
6	5	4	3	2			
					• rozróżnia i nazywa podstawowe figury płaskie	A	
					• mierzy długość odcinka i podaje ją w odpowiednich jednostkach	A	
					• wymienia jednostki długości	A	
					• rozpoznaje odcinki oraz proste prostopadłe i równoległe	A	
					• wyróżnia wierzchołki, boki i kąty wielokątów	A	
					• rozróżnia rodzaje kątów	A	
					• mierzy kąty mniejsze od kąta półpełnego	B	
					• oblicza obwód wielokąta, gdy długości boków są liczbami naturalnymi wyrażonymi w takich samych jednostkach	B	
					• wskazuje trójkąt na podstawie jego nazwy	B	
					• wskazuje średnicę, promień, cięciwę koła i okręgu	A	
					• wskazuje figury symetryczne w najbliższym otoczeniu	B	
					• wskazuje wysokości w trójkącie	A	
					• podaje nazwy czworokątów	A	
					• wskazuje wysokości trójkątów i czworokątów	A	
					• rysuje kwadrat, prostokąt w skali 1 : 1, 1 : 2, 2 : 1	B	
					• wskazuje osie symetrii w narysowanych figurach	A	
					• wymienia korzystając z rysunków lub modeli czworokątów i trójkątów ich podstawowe własności	B	
• zamienia jednostki długości w prostych przypadkach	C						
• wskazuje odcinek będący odległością między prostymi równoległymi	B						

			• rozróżnia kąty wierzchołkowe i przyległe	C
			• mierzy i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte, półpełne	B
			• mierzy kąty wewnętrzne trójkąta i czworokąta	B
			• podaje sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta i czworokąta	A
			• rysuje wskazane trójkąty i czworokąty	B
			• rysuje wysokości w trójkątach i trapezach	B
			• rozróżnia trójkąty i czworokąty na podstawie ich własności – proste przypadki	C
			• rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem własności figur płaskich	C
			• stosuje twierdzenie o sumie kątów w trójkącie	C
			• stosuje twierdzenie o sumie kątów w czworokącie	C
			• konstruuje trójkąt z trzech odcinków	B
			• zapisuje wyrażenie algebraiczne opisujące obwód wielokąta i oblicza jego wartość liczbową – proste przypadki	C
			• zapisuje słownie wzory na obwody trójkątów i czworokątów	C
			• rysuje odbicie symetryczne figury mając daną oś symetrii	C
			• podaje liczbę osi symetrii w trójkątach i czworokątach	C
			• rysuje figury w podanej skali – proste przykłady	C
			• zapisuje symbolicznie równoległość i prostopadłość odcinków i prostych	B
			• wyznacza odległość punktu od prostej i odległość dwóch prostych	B
			• oblicza miary kątów wierzchołkowych i przyległych	C
			• podaje i wyjaśnia warunek konstrukcji trójkąta z danych odcinków	C
			• podaje własności trójkątów i czworokątów	B
			• rysuje trójkąty i czworokąty o podanych własnościach	C
			• wskazuje wielokąty foremne	B
			• rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczania miar kątów wewnętrznych wielokątów	C
			• rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem własności trójkątów i czworokątów	C
			• oblicza obwody wielokątów, gdy długości boków są wyrażone w różnych jednostkach	C
			• wyjaśnia, które z trójkątów i czworokątów są osiowoosymetryczne	C
			• rysuje figury w dowolnej skali i oblicza rzeczywiste długości boków mając dane ich długości w skali	C
			• rysuje wielokąty foremne i opisuje ich własności	C
			• porównuje własności czworokątów i trójkątów	D
			• buduje trójkąt, gdy dane ma 2 odcinki i kąt lub odcinek i 2 kąty z wykorzystaniem linijki i kątomierza	D
			• podaje nazwę wielokąta na podstawie liczby jego osi symetrii	D
			• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem własności trójkątów i czworokątów	D

					• rozwiązuje zadania dotyczące obliczania miar kątów w wielokątach, w różnych sytuacjach	D
					• rozwiązuje zadania problemowe z wykorzystaniem własności wielokątów	D
Stopień					Dział programowy: Działania na ułamkach	Kategoria celu
6	5	4	3	2	Uczeń:	
					• wskazuje w ułamku: licznik, mianownik, kreskę ułamkową	A
					• zapisuje ułamek w postaci dzielenia i odwrotnie	B
					• skraca i rozszerza ułamki – proste przypadki	B
					• porównuje ułamki zwykłe o jednakowych licznikach lub mianownikach	B
					• sprowadza ułamki do wspólnego mianownika – proste przypadki	B
					• przedstawia ułamek zwykły w postaci ułamka dziesiętnego przez rozszerzanie ułamka lub za pomocą kalkulatora	B
					• porównuje ułamki zwykłe o różnych mianownikach na podstawie rysunku – proste przypadki	C
					• dodaje i odejmuje ułamki o różnych mianownikach – proste przypadki	B
					• mnoży ułamki – proste przypadki	B
					• znajduje liczbę odwrotną do danej – proste przypadki	B
					• dzieli ułamki – proste przypadki	B
					• zapisuje iloczyn dwóch jednakowych czynników w postaci potęgi – proste przypadki	A
					• czyta i zapisuje proste ułamki dziesiętne	A
					• podaje przybliżenie liczby dziesiętnej z dokładnością do całości	B
					• zamienia ułamki dziesiętne na zwykłe – proste przypadki	B
					• dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci lub sposobem pisemnym, sprawdza wyniki za pomocą kalkulatora	B
					• mnoży i dzieli liczby dziesiętne – proste przypadki	B
					• wymienia jednostki drogi, prędkości, czasu	A
					• rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania prędkości, drogi, czasu	B
					• rozwiązuje nieskomplikowane zadania tekstowe KO z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych	C
					• porównuje ułamki zwykłe o różnych mianownikach – proste przypadki	C
					• zaznacza ułamki zwykłe i dziesiętne na osi liczbowej – proste przypadki	B
					• dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli ułamki zwykłe	B
					• dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli ułamki dziesiętne – proste przypadki	B
					• zamienia ułamki dziesiętne na zwykłe i odwrotnie – proste przypadki	C
					• wykorzystuje kalkulator do znajdowania rozwinięć dziesiętnych	A
					• porównuje ułamki zwykłe i dziesiętne	C
					• oblicza wartości prostych dwu- lub trzydziałaniowych wyrażeń arytmetycznych, w których występują ułamki zwykłe i dziesiętne	C

			• oblicza ułamek danej liczby – proste przypadki	B
			• oblicza liczbę na podstawie jej ułamka korzystając z ilustracji	C
			• oblicza drugą i trzecią potęgę ułamka zwykłego i dziesiętnego – proste przypadki	B
			• rozwiązuje proste równania, w których występują ułamki, np. $3\frac{1}{4} + a = 5$, stosuje własności działań odwrotnych	C
			• podaje przybliżenia liczb z dokładnością do 0,1; 0,01 – proste przypadki	B
			• podaje przykłady ułamków zwykłych o rozwinięciu dziesiętnym skończonym – proste przypadki	B
			• sprawdza przy użyciu kalkulatora, które ułamki mają rozwinięcie dziesiętne nieskończone	B
			• rozwiązuje proste zadania, w których występuje porównywanie różnicowe, ilorazowe oraz obliczanie ułamka danej liczby	C
			• rozwiązuje nieskomplikowane zamknięte i otwarte zadania tekstowe na obliczanie drogi, prędkości, czasu	C
			• porównuje ułamki zwykłe i dziesiętne, dobiera dogodną metodę ich porównywania	C
			• odczytuje ułamki zwykłe i dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej	B
			• objaśnia sposoby zamiany ułamka dziesiętnego na zwykły i odwrotnie	D
			• oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych	D
			• rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w której występują ułamki	C
			• oblicza ułamek danej liczby i znajduje liczbę na podstawie danego jej ułamka i stosuje te obliczenia w otwartych i zamkniętych zadaniach tekstowych	C
			• wyznacza liczbę, która powstaje po powiększeniu lub pomniejszeniu o pewną część innej liczby	C
			• ocenia, który ułamek zwykły ma rozwinięcie dziesiętne skończone – nieskomplikowane przypadki	C
			• zaokrągla liczby z dokładnością do części dziesiątych i setnych	B
			• szacuje wyniki działań	C
			• oblicza prędkość, drogę, czas w zadaniach tekstowych o podwyższonym stopniu trudności	C
			• rozwiązuje zadania otwarte i zamknięte z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych	C
			• wyjaśnia, kiedy nie można zamienić ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony	D
			• sprowadza ułamki do najmniejszego wspólnego mianownika i wykonuje ich dodawanie i odejmowanie	B
			• uzasadnia sposób zaokrąglania liczb	C
			• rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych, w tym na obliczanie ułamka danej liczby i liczby na podstawie jej ułamka	D

					• rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem obliczania liczby, która powstaje po powiększeniu lub pomniejszeniu o pewną część innej liczby	D
					• oblicza dokładną wartość wyrażenia arytmetycznego – ocenia czy należy wykonywać działania na ułamkach zwykłych, czy dziesiętnych	D
					• uzasadnia sposób rozwiązania zadania tekstowego o podwyższonym stopniu trudności	D
					• rozwiązuje więcej niż jednym sposobem zadania tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach	D
					• rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych	D
					• weryfikuje wynik zadania tekstowego, ocenia sensowność rozwiązania	D
Stopień					Dział programowy: Liczby wymierne	Kategoria celu
6	5	4	3	2	Uczeń:	
					• podaje przykłady liczb wymiernych w tym liczb naturalnych i całkowitych	B
					• podaje proste przykłady występowania liczb wymiernych	A
					• czyta liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej – proste przypadki	B
					• odczytuje liczby wymierne zaznaczone na osi liczbowej – proste przypadki	B
					• podaje przykłady par liczb przeciwnych	A
					• znajduje liczbę przeciwną do danej – proste przypadki	A
					• porównuje liczby wymierne, w tym całkowite – proste przypadki	B
					• ilustruje liczby przeciwne na osi liczbowej – proste przypadki	B
					• dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite – proste przypadki	C
					• w prostych przypadkach podaje liczbę odwrotną i przeciwną do danej liczby wymiernej	A
					• podaje wartość bezwzględną liczb całkowitych	B
					• zamienia dodatnie i ujemne ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne i odwrotnie – proste przypadki	B
					• wykonuje w prostych przypadkach dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie liczb wymiernych	B
					• rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych oraz wymiernych	C
					• zaznacza liczby całkowite i inne liczby wymierne na osi liczbowej – proste przypadki	B
					• podaje przykłady zastosowania liczb ujemnych w życiu codziennym	B
					• podaje i zapisuje wartość bezwzględną danej liczby całkowitej	B
					• porównuje liczby wymierne	B
					• wykonuje dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie liczb wymiernych	B
					• stosuje kolejność działań do obliczania wartości wyrażeń z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych – proste przypadki	B
					• stosuje kolejność działań w obliczaniu wartości prostych wyrażeń arytmetycznych z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych	C

					• zapisuje iloczyn jednakowych czynników w postaci drugiej i trzeciej potęgi liczby całkowitej – proste przypadki	B					
					• oblicza drugą i trzecią potęgę liczby całkowitej oraz wymiernej – proste przypadki	C					
					• rozwiązuje nieskomplikowane równania z zastosowaniem liczb wymiernych	C					
					• rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych oraz liczbach ujemnych wymiernych	C					
					• wyznacza jednostkę na osi liczbowej, na której zaznaczone są co najmniej dwie liczby całkowite	C					
					• zaznacza liczby wymierne na osi liczbowej dobierając odpowiednią jednostkę	C					
					• porównuje wartości bezwzględne liczb całkowitych oraz wymiernych	C					
					• zaznacza na osi liczbowej rozwiązanie równania np. $ a = 4$	C					
					• porządkuje liczby wymierne rosnąco lub malejąco	C					
					• stosuje kolejność wykonywania działań w wyrażeniach arytmetycznych zawierających liczby całkowite	C					
					• oblicza wartości liczbowe wyrażeń arytmetycznych z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych, stosując kolejność wykonywania działań	C					
					• wyjaśnia sposób dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb całkowitych	C					
					• rozwiązuje zadania tekstowe uwzględniające działania na liczbach całkowitych	C					
					• rozwiązuje równania z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb całkowitych	D					
					• rozwiązuje równania z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych i sprawdza poprawność rozwiązania	C					
					• rozwiązuje zadania tekstowe otwarte i zamknięte z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych	C					
					• rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności uwzględniające działania na liczbach całkowitych	D					
					• oblicza wartość liczbową wyrażeń arytmetycznych, także z użyciem nawiasów kwadratowych oraz z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych – uzasadnia kolejność wykonywania działań	D					
					• objaśnia sposób wyszukiwania niewiadomej w równaniu, w którym występują liczby wymierne	D					
					• rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych	D					
										• ocenia wykonalność działań w zbiorze liczb całkowitych	D
										• uzasadnia wykonalność działań w zbiorze liczb wymiernych	D
										• rozwiązuje zadania problemowe, w których występują działania na liczbach całkowitych	D
										• rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych	D
Stopień					Dział programowy: Pola wielokątów Uczeń:	Kategoria celu					
6	5	4	3	2							
					• wyróżnia jednostki pola wśród innych jednostek	A					
					• oblicza pole figury za pomocą kwadratów jednostkowych	B					
					• zapisuje wzory na obliczanie pola i obwodu kwadratu oraz prostokąta	B					

					• rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania pola, obwodu równoległoboku i trójkąta w sytuacjach typowych, gdy dane są wyrażone liczbami naturalnymi i są w jednakowych jednostkach	B
					• zamienia jednostki pola – proste przypadki	B
					• stosuje wzory na pole i obwód dowolnego wielokąta – proste przypadki	C
					• oblicza pola poznanych czworokątów i trójkątów, gdy dane są wyrażone liczbami naturalnymi i są w jednakowych jednostkach	B
					• zapisuje wzory na pole i obwód figury oraz oblicza ich wartość liczbową – proste przypadki	C
					• opisuje słowami wzory na pole i obwód trójkąta oraz czworokąta – proste przypadki	C
					• rozwiązuje nieskomplikowane zadania tekstowe na obliczanie pól czworokątów i trójkątów	C
					• zamienia jednostki pola	C
					• oblicza pole i obwód figury, gdy dane są wyrażone w różnych jednostkach	C
					• oblicza pole i obwód figury, gdy podane są zależności np. między długościami boków	C
					• zapisuje wzory na pole i obwód dowolnego trójkąta oraz czworokąta oraz opisuje słowami te wzory	C
					• dzieli wielokąt na znane czworokąty i trójkąty, by obliczyć jego pole jako sumę pól tych figur lub uzupełnia wielokąt do większego znanego czworokąta, by obliczyć jego pole jako różnicę pól otrzymanych trójkątów i czworokątów	C
					• rozwiązuje praktyczne zadania tekstowe na obliczanie pól wielokątów	C
					• rozwiązuje złożone zadania dotyczące obliczania pól wielokątów dla danych wymagających zamiany jednostek	D
					• oblicza długość boku lub wysokość wielokąta przy danym jego polu	C
					• oblicza pole dowolnego wielokąta dzieląc go na trapezy i trójkąty	D
					• rozwiązuje zadania problemowe dotyczące obliczania pól i obwodów wielokątów	D
					• rozwiązuje wieloma sposobami zadania na obliczanie pól dowolnych wielokątów	D
					Stopień	
6	5	4	3	2	Uczeń:	
					• rozpoznaje i stosuje w prostych przypadkach symbol procentu	A
					• zapisuje ułamki o mianowniku 100 za pomocą procentów	A
					• zamienia ułamki typu: $\frac{1}{2}$; $\frac{1}{4}$; 0,2 na procenty	B
					• zamienia 100%, 50%, 25%, 10% na ułamki	B
					• wskazuje, jaki procent figury zamalowano – najprostsze przypadki	B
					• oblicza procent danej liczby korzystając z rysunku – proste przypadki	B
					• odczytuje dane z diagramów procentowych – proste przypadki	B
					• rozwiązuje zadania z zastosowaniem obliczeń procentowych – proste przypadki	B
					• zamienia procenty na ułamki zwykłe i dziesiętne – proste przypadki	B
					• zamienia ułamki zwykłe i dziesiętne na procenty – proste przypadki	B

			• zaznacza 50%, 25%, 10%, 75% figury	B
			• oblicza procent danej liczby – proste przypadki	B
			• oblicza procent danej liczby w sytuacjach praktycznych – proste przypadki	C
			• oblicza liczbę na podstawie jej procentu korzystając z ilustracji	C
			• odczytuje dane z diagramów prostokątnych, słupkowych, kołowych, w tym także z diagramów procentowych – podstawowy stopień trudności	C
			• rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem danych odczytanych z diagramów	C
			• wykonuje rysunki pomocnicze do zadań z procentami	C
			• rysuje proste diagramy ilustrujące dane zawarte w tekście lub tabeli	C
			• rozwiązuje proste zadania tekstowe zamknięte i otwarte z zastosowaniem obliczeń procentowych	C
			• zaznacza na rysunku figury wskazany procent	C
			• objaśnia sposób zamiany procentu na ułamek i odwrotnie	C
			• objaśnia sposób obliczenia procentu danej liczby	C
			• rozwiązuje zadania praktyczne dotyczące obliczania procentu danej liczby i liczby na podstawie jej procentu	C
			• oblicza, o ile punktów procentowych nastąpił wzrost lub spadek, porównując wielkości wyrażone w procentach	C
			• rozwiązuje nieskomplikowane zadania na obliczanie, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba	C
			• gromadzi i porządkuje dane	B
			• odczytuje i interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach i na diagramach	C
			• rysuje diagramy procentowe ilustrujące dane zawarte w tekście lub tabeli	C
			• rysuje diagramy podwójne – proste przypadki	C
			• rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem danych przedstawionych na diagramach	C
			• uzasadnia sposób rysowania wskazanego diagramu	C
			• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem obliczeń procentowych i dostrzega zależności między podanymi informacjami	D
			• rozpoznaje w zadaniu i wyjaśnia jaki rodzaj obliczenia procentowego w nim występuje	D
			• rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania liczby, która powstaje po powiększeniu lub pomniejszeniu o procent innej liczby	D
			• układa pytania i zadania do różnych diagramów	D
			• oblicza liczbę na podstawie jej procentu i stosuje to obliczenie w sytuacjach praktycznych	D
			• wykonuje rysunki ilustrujące treść zadania dotyczącego obliczania procentu danej liczby oraz liczby na podstawie jej procentu	D
			• rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem różnych obliczeń procentowych	D
			• układa pytania do ankiety, interpretuje wyniki ankiety i ilustruje je na różnych diagramach, w tym na diagramach procentowych	D

Stopień					Dział programowy: Figury przestrzenne Uczeń:	Kategoria celu
6	5	4	3	2		
					• wskazuje graniastosłupy, ostrosłupy i bryły obrotowe wśród innych brył	A
					• wskazuje na modelu graniastosłupa i ostrosłupa wierzchołki, krawędzie, ściany	B
					• tworzy siatki graniastosłupów i ostrosłupów przez rozcinanie modelu	B
					• wyróżnia prostopadłościany wśród graniastosłupów	B
					• wyróżnia jednostki pola i objętości wśród innych jednostek	A
					• podaje nazwę bryły obrotowej na podstawie jej modelu	B
					• oblicza pole powierzchni i objętość prostopadłościanu, gdy ma jego siatkę bryły z danymi wyrażonymi w jednakowych jednostkach – proste przypadki	C
					• rysuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów oraz wskazuje ich podstawy, ściany, krawędzie – proste przypadki	C
					• rozróżnia i nazywa graniastosłupy, ostrosłupy oraz bryły obrotowe	B
					• na podstawie modeli opisuje graniastosłupy i wymienia ich własności	B
					• na podstawie modeli opisuje bryły obrotowe i wymienia ich podstawowe własności	C
					• zamienia jednostki pola i objętości – proste przypadki	C
					• oblicza pole powierzchni i objętość prostopadłościanu, gdy dane są wyrażone w jednakowych jednostkach – proste przypadki	C
					• zapisuje wzór na pole powierzchni i objętość prostopadłościanu – proste przypadki	C
					• rozpoznaje w otoczeniu przedmioty, które mają kształt graniastosłupów, ostrosłupów lub brył obrotowych	B
					• rozwiązuje proste zadania dotyczące własności graniastosłupa, ostrosłupa lub bryły obrotowej z wykorzystaniem odpowiedniego modelu	C
					• klasyfikuje figury przestrzenne na graniastosłupy, ostrosłupy i bryły obrotowe oraz podaje ich nazwy	C
					• wybiera spośród brył prostopadłościany i sześciiany oraz uzasadnia swój wybór	B
					• podaje nazwę graniastosłupa lub ostrosłupa na podstawie liczby jego wierzchołków, krawędzi, ścian	C
					• rozpoznaje graniastosłupy, ostrosłupy i bryły obrotowe na podstawie ich własności	C
					• rysuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów	C
					• rozpoznaje bryły na podstawie ich siatek	B
					• przedstawia na rysunkach pomocniczych graniastosłupy i ostrosłupy	C
					• rysuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów w skali	C
					• zamienia jednostki pola i objętości	C
					• zapisuje wzór na pole powierzchni prostopadłościanu i oblicza jego wartość liczbową	C
					• rozwiązuje zadania z zastosowaniem własności graniastosłupów, ostrosłupów i brył obrotowych, wykonuje rysunki pomocnicze do zadań	D

		• wyznacza, w prostych przypadkach, długości szukanych krawędzi, gdy ma dane inne krawędzie i pole powierzchni lub objętość prostopadłościanu	C
		• wyjaśnia sposób tworzenia brył obrotowych	D
		• oblicza pola powierzchni graniastosłupów prostych	D
		• zapisuje wzory na pole powierzchni graniastosłupów prostych i objętość prostopadłościanu	D
		• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności na obliczanie pól powierzchni graniastosłupów prostych i objętości prostopadłościanu	D
		• w zadaniach tekstowych o podwyższonym stopniu trudności oblicza długość krawędzi podstawy lub wysokość, gdy ma daną inną krawędź oraz pole powierzchni lub objętość prostopadłościanu	D
		• projektuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów o podanych własnościach	C
		• wyjaśnia sposób tworzenia wzoru na pole powierzchni graniastosłupa i objętość prostopadłościanu	D
		• rozwiązuje zadania problemowe dotyczące własności figur przestrzennych	D
		• oblicza pole powierzchni lub objętość dowolnego graniastosłupa prostego	D

INFORMATYKA

Wymagania edukacyjne dla klasy 6 szkoły podstawowej zgodne z podręcznikiem „Lubię to!”

Wymagania zamieszczone poniżej zostały dostosowane do poszczególnych jednostek lekcyjnych i mają na celu ułatwienie planowania lekcji i oceniania uczniów. Są one propozycją, którą każdy nauczyciel powinien zmodyfikować stosownie do możliwości swojego zespołu klasowego.

Tytuł w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
Dział 1. Nie daj się złapać. Jak bezpiecznie korzystać z internetu?						
1.1. Ja w internecie. O komunikacji w sieci	1. Ja w internecie. O komunikacji w sieci	• podaje przykłady różnych form komunikacji w sieci	• wymienia zalety i ograniczenia komunikacji w sieci	• rozpoznaje formy niewłaściwej komunikacji i proponuje	• zna podstawowe cechy internetu • wskazuje ich właściwe i niewłaściwe wykorzystanie	• proponuje własne zasady dobrej komunikacji w sieci

				podstawowe sposoby reagowania		
1.2. Pułapki w internecie. Jak zwiększyć swoje bezpieczeństwo w sieci?	2. Pułapki w internecie. Jak zwiększyć swoje bezpieczeństwo w sieci?	• zna zasady tworzenia silnych haseł	• rozpoznaje podstawowe cechy wiadomości phishingowej	• wyjaśnia, czym są dane osobowe i dlaczego ich ochrona jest ważna	• proponuje działania zwiększające bezpieczeństwo w internecie	• świadomie korzysta z internetu, unika ryzykownych sytuacji, chroni swoje dane
1.3. Wyszukiwanie w internecie. Jak znaleźć potrzebne treści i właściwie z nich korzystać?	3. Wyszukiwanie w internecie. Jak znaleźć potrzebne treści i właściwie z nich korzystać?	• wyszukuje proste informacje w internecie za pomocą słów kluczowych	• stosuje cudzysłowy, aby zawęzić wyniki wyszukiwania • podaje przykłady wiarygodnych źródeł informacji	• ocenia wiarygodność treści znalezionych w internecie	• wyszukuje grafiki objęte licencją Creative Commons • poprawnie podaje źródło wykorzystanego zdjęcia	• porównuje wyniki wyszukiwania na wybrany temat z różnych wyszukiwarek, wskazuje różnice
1.4. Czy maszyna może myśleć? Sztuczna inteligencja w naszym życiu*	4. Czy maszyna może myśleć? Sztuczna inteligencja w naszym życiu	• wyjaśnia, czym jest sztuczna inteligencja (AI)	• podaje przykłady zastosowania AI w życiu codziennym	• wymienia szanse i zagrożenia związane z rozwojem AI	• tworzy prompty tak, aby uzyskać zamierzone wyniki	• krytycznie analizuje tekst wygenerowany przez AI • weryfikuje jego prawdziwość w innych źródłach i wskazuje potencjalne błędy
Dział 2. Nie tylko kalkulator. Tabele i wykresy w arkuszu kalkulacyjnym						
2.1. Kartka w kratkę. Wprowadzenie do programu Microsoft Excel	5. Kartka w kratkę. Wprowadzenie do programu Microsoft Excel	• wprowadza dane do komórek • zmienia szerokość kolumn	• formatuje komórki	• dodaje arkusze do skoroszytu • kopiuje i wkleja dane do różnych arkuszy	• zmienia nazwy arkuszy • zmienia kolory kart arkuszy	• przygotowuje tabelę z danymi określonymi przez nauczyciela, wykazując się estetyką i dbałością o szczegóły oraz wykorzystując dodatkowe narzędzia, np. Scal i wyśrodkuj
2.2. Porządki w komórce. O formatowaniu i sortowaniu danych	6. Porządki w komórce. O formatowaniu i sortowaniu danych	• zmienia krój, kolor i wielkość czcionki użytej w komórkach	• wykorzystuje automatyczne wypełnianie, aby wstawić do tabeli kolejne liczby	• porządkuje dane w tabeli według określonych wytycznych	• używa formatowania warunkowego, aby wyróżnić określone wartości • porządkuje dane w tabeli według więcej niż jednego kryterium	• wykorzystuje formatowanie warunkowe oraz sortowanie danych do czytelnego przedstawienia informacji • korzysta z opcji Filtruj, aby pokazać określone dane

2.3. Budżet kieszonkowy. Proste obliczenia w programie Microsoft Excel	7. i 8. Budżet kieszonkowy. Proste obliczenia w programie Microsoft Excel	• tworzy formuły do obliczeń	• w formułach wykorzystuje adresy komórek	• wykonuje obliczenia, korzystając z funkcji SUMA oraz ŚREDNIA	• korzysta z arkusza kalkulacyjnego w codziennym życiu, np. do tworzenia własnego budżetu	• wykorzystuje arkusz kalkulacyjny w sytuacjach nietypowych, np. do obliczania wskaźnika masy ciała (BMI)
2.4. Demokratyczne wybory. O tworzeniu wykresów	9. i 10. Demokratyczne wybory. O tworzeniu wykresów	• prezentuje dane na wykresie	• zmienia wygląd wykresu	• dodaje lub usuwa elementy wykresu	• dobiera typ wykresu do rodzaju prezentowanych danych	• analizuje dane przedstawione na wykresie i je opisuje
2.5. Razem w chmurach. Zebranie i opracowanie danych – zadanie projektowe	11., 12. i 13. Razem w chmurach. Zebranie i opracowanie danych – zadanie projektowe	• zapisuje dane w arkuszu kalkulacyjnym • tworzy formuły • wykorzystuje funkcje arkusza kalkulacyjnego • prezentuje dane na wykresie • tworzy dokumenty w chmurze • udostępnia innym dokumenty utworzone w chmurze • współpracuje z innymi nad dokumentem zapisanym w chmurze • gromadzi w chmurze materiały do projektu zespołowego				
Dział 3. Po nitce do kłębka. Tworzenie gier w programie Scratch						
3.1. Razem możemy więcej. O społeczności użytkowników Scratcha	14. i 15. Razem możemy więcej. O społeczności użytkowników Scratcha	• wykorzystuje serwis https://scratch.mit.edu do budowania skryptów w programie Scratch	• zakłada konto w serwisie https://scratch.mit.edu	• udostępnia własne skrypty w serwisie https://scratch.mit.edu	• korzysta z projektów umieszczonych w serwisie https://scratch.mit.edu , modyfikując je według własnych pomysłów	• zakłada z koleżankami i kolegami z klasy studio na stronie https://scratch.mit.edu i wspólnie z nimi tworzy projekty w Scratchu
3.2. Do biegu, gotowi, start! Komunikaty w programie Scratch	16. i 17. Do biegu, gotowi, start! Komunikaty w programie Scratch	• buduje skrypty określające reakcję duszka na kliknięcie	• przygotowuje projekt gry, opisuje jej zasady	• buduje skrypt powodujący nadanie komunikatu • programuje skutek odebrania komunikatu	• tworzy prostą grę zręcznościową	• edytuje utworzoną grę, dodając wymyślone przez siebie elementy
3.3. Moje wyniki. Jak zapisać dane w jednym miejscu?	18. i 19. Moje wyniki. Jak zapisać dane w jednym miejscu?	• buduje skrypty z wykorzystaniem zmiennych	• tworzy listę w programie Scratch	• wykorzystuje listę do przechowywania wyników gry	• tworzy grę, której działanie polega na sterowaniu obiektem na ekranie	• rozbudowuje grę o dodatkowe elementy

Dział 4. Wyjątkowe projekty. Korzystamy z programów graficznych						
4.1. Tort ma warstwy i cebula ma warstwy. O tworzeniu grafik z wykorzystaniem warstw	20., 21. i 22. Tort ma warstwy i cebula ma warstwy. O tworzeniu grafik z wykorzystaniem warstw	• tworzy proste rysunki, wykorzystując podstawowe narzędzia z przybornika programu	• pracuje na warstwach	• zmienia ustawienia narzędzi w programie GIMP	• modyfikuje stopień krycia warstw, aby uzyskać określony efekt	• podczas pracy w programie GIMP wykazuje się wysokim poziomem estetyki • świadomie wykorzystuje warstwy przy tworzeniu obrazów
4.2. Zdjęć cięcie-gięcie. Elementy retuszu i fotomontażu zdjęć	23. i 24. Zdjęć cięcie-gięcie. Elementy retuszu i fotomontażu zdjęć	• zmienia ustawienia kontrastu i jasności zdjęć	• kopiuje fragmenty obrazu i wkleja je na różne warstwy	• rozmazuje fragmenty obrazu za pomocą narzędzia Rozmycie Gaussa	• wykorzystuje warstwy do tworzenia fotomontaży	• tworzy w programie GIMP skomplikowane fotomontaże, np. wkleja własne zdjęcia do obrazów pobranych z internetu
4.3. Moje naj... Tworzenie projektu w programie Canva	25., 26. i 27. Moje naj... Tworzenie projektu w programie Canva	• tworzy stronę główną projektu • wybiera układ elementów na stronie	• dodaje do projektu tło sekcji, wstawia tekst	• wstawia zdjęcia i grafikę do projektu	• tworzy wielostronicowy dokument, dodaje linki do nawigacji między stronami	• tworzy projekt według własnego pomysłu, dba o jego estetykę.
4.4. Czar szkolnych lat. Przygotowanie pamiątkowego obrazu – zadanie projektowe	28., 29. i 30. Czar szkolnych lat. Przygotowanie pamiątkowego obrazu – zadanie projektowe	• tworzy obrazy w programie GIMP • wykorzystuje warstwy podczas pracy w programie GIMP • wykorzystuje chmurę i pocztę elektroniczną do pracy nad projektem				

*Kursywą wyróżniono temat dodatkowy i związane z nim wymagania na poszczególne oceny.

TECHNIKA KLASA VI

Wymagania z techniki w klasie 6.

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.

- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto odpowiednio organizuje swoje stanowisko pracy i zachowuje podstawowe zasady bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.
- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Oceniając osiągnięcia uczniów, poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia daje ocenianie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu techniki oceniać można następujące formy pracy:

- test,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,

- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustną,
- pracę pozalekcyjną (np. konkurs, projekt).

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań technicznych.

WYCHOWANIE FIZYCZNE KLASA VI

Wymagania szczegółowe w klasach IV-VI szkoły podstawowej

W klasach IV–VI szkoły podstawowej kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia:

- **postawę ucznia;**
- **aktywność w trakcie zajęć;**
- **sprawność fizyczną:**
 - **Międzynarodowy Test Sprawności Fizycznej:**

- bieg na dystansie 50 m,
- skok w dal z miejsca,
- biegi przedłużone:
 - na dystansie 600 m – dziewczęta i chłopcy w wieku do 11 lat,
 - na dystansie 800 m – dziewczęta w wieku 12 i więcej lat,
 - na dystansie 1000 m – chłopcy w wieku 12 i więcej lat,
- pomiar siły względnej:
 - rzut piłką lekarską 1kg- w przód
 - rzut piłką lekarską 2kg- w tył
- siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30 s.

Indeks Sprawności Fizycznej K. Zuchory – wszystkie próby:

- bieg sprinterski w miejscu - na komendę „start” badany wykonuje bieg w miejscu w ciągu 10 s, unosząc wysoko kolana z jednoczesnym klaśnięciem pod ugiętą nogą,
- skok w dal z miejsca - badany staje w małym rozkroku z ustawionymi równolegle stopami przed wyznaczoną linią, następnie pochyla tułów, ugina nogi (nie więcej niż 90 stopni) z równoczesnym zamachem obu rąk dołem w tył, po czym wykonuje wymach rąk w przód i odbijając się jednocześnie energicznie od podłoża, skacze jak najdalej, odległość mierzy się własnymi stopami,
- zwis na ramionach – próbę należy wykonać zgodnie z opisem w tabeli nr 15,
- skłon tułowia w przód - badany z pozycji na baczność wykonuje ciągły, powolny skłon tułowia w przód z zadaniem wskazanym, wynikającym z tabeli nr 16,
- bieg ciągły – badany może wykonać bieg w miejscu lub bieg z przemieszczaniem się np. na bieżni,
- „nożyce” poprzeczne nóg w leżeniu tyłem – badany, leżąc na plecach, wykonuje „nożyce” poprzeczne, mając nogi proste w kolanach i lekko uniesione nad podłożem.

Sprawdziany z lekkoatletyki:

- 60 m - dziewczęta/chłopcy,
- 600 m – dziewczęta,
- 1000 m – chłopcy,
- rzut piłeczką palantową – dziewczęta/chłopcy.

Umiejętności ruchowe:

- gimnastyka (dwie do wyboru):
 - wykonanie próby przewrotu w przód z marszu z odbicia z jednej nogi do przysiadu podpartego – klasa IV,
 - wykonanie próby przewrotu w przód z marszu z odbicia z dwóch nóg do przysiadu podpartego – klasa V,
 - wykonanie próby przewrotu w przód z marszu po naskoku na dwie nogi i z odbicia z dwóch nóg do przysiadu podpartego – klasa VI,
 - wykonanie próby stania na RR – klasa V (tylko dla najsprawniejszych uczniów i uczennic),
 - wykonanie próby przerzutu bokiem – klasa VI (tylko dla najsprawniejszych uczniów i uczennic),
 - wykonanie próby skoku kucznego przez skrzynię:
 - klasy IV-V – 90 cm, klasa VI – 100 cm (tylko dla najsprawniejszych uczniów i uczennic),
- minipiłka nożna:
 - klasa IV (jedno do wyboru):
 - ◻◻ prowadzenie piłki po prostej prawą lub lewą nogą,
 - ◻◻ uderzenie piłki prostym podbiciem (piłka stojąca),
 - ◻◻ przyjęcie piłki prostym podbiciem od partnera,
 - klasa V (jedno do wyboru):

- prowadzenie piłki między tyczkami prawą lub lewą nogą,
 - ▫▫ uderzenie piłki prostym podbiciem (piłka w ruchu),
- przyjęcie piłki wewnętrzną częścią stopy od partnera,
- klasa VI (jedno do wyboru):
- prowadzenie piłki między tyczkami prawą i lewą nogą,
- uderzenie piłki wewnętrzną częścią stopy (piłka w ruchu),
- strzał na bramkę prostym podbiciem lub wewnętrzną częścią stopy,
- minikoszykówka:
- klasa IV (jedna do wyboru):
- kozłowanie piłki po prostej ze zmianą ręki kozłującej,
- chwyt i podanie piłki oburącz sprzed klatki piersiowej w miejscu,
- rzut do kosza oburącz po wykonaniu 1 kroku,
- klasa V (jedna do wyboru):
- kozłowanie piłki po linii krzywej ze zmianą ręki kozłującej i kierunku poruszania się,
- chwyt i podanie piłki oburącz sprzed klatki piersiowej w ruchu,
- rzut do kosza oburącz po wykonaniu 2 kroków (rytm dwutaktu),
- klasa VI (jedna do wyboru):
- kozłowanie piłki po linii krzywej ze zmianą ręki kozłującej i kierunku poruszania się, po wykonaniu $\frac{1}{4}$ obrotu,
- chwyt piłki oburącz, podanie piłki oburącz sprzed klatki piersiowej kozłem w ruchu,
- rzut do kosza jednorącz z dwutaktu,
- minipiłka ręczna:
- klasa IV (jedna do wyboru):
- kozłowanie piłki po prostej ze zmianą ręki kozłującej,
- chwyt piłki oburącz i podanie jednorącz półgórne w miejscu,
- rzut na bramkę z marszu po wykonaniu 3 kroków,
- klasa V (jedna do wyboru):
- kozłowanie piłki po linii krzywej ze zmianą ręki kozłującej i kierunku poruszania się,
- chwyt piłki oburącz i podanie jednorącz półgórne w ruchu,
- rzut na bramkę z biegu po wykonaniu 3 kroków,
- klasa VI (jedna do wyboru):
- kozłowanie piłki po linii krzywej ze zmianą ręki kozłującej i kierunku poruszania się, po wykonaniu $\frac{1}{4}$ obrotu,

- chwyt piłki oburącz i podanie jednorącz półgórne kozłem w ruchu,
- rzut na bramkę z wyskoku po wykonaniu 3 kroków,
- minipiłka siatkowa:
 - klasa IV (jedna do wyboru):
 - przyjęcia piłki sposobem oburącz górnym (piłka jest dorzucana od partnera),
 - zagrywka dolna z piłki trzymanej – 2-3 m od siatki,
 - klasa V (jedna do wyboru):
 - odbicie piłki sposobem oburącz górnym (piłka jest dorzucana od partnera),
 - zagrywka dolna po własnym podrzucie piłki – 3-4 m od siatki,
 - klasa VI (jedna do wyboru):
 - wielokrotne odbicia piłki sposobem oburącz górnym w parach,
 - zagrywka dolna po własnym podrzucie piłki – 4-5 m od siatki.

Wiadomości:

- uczeń zna podstawowe przepisy mini gier zespołowych (odpowiedzi ustne),
- uczeń potrafi wyjaśnić pojęcie sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (odpowiedzi ustne),
- uczeń zna wszystkie próby ISF K. Zuchory, potrafi je samodzielnie przeprowadzić oraz indywidualnie interpretuje własny wynik.

EDUKACJA ZDROWOTNA KLASA VI

WYMAGANIA EDUKACYJNE - EDUKACJA ZDROWOTNA - KLASA VI

1. Wartości i odpowiedzialne podejmowanie decyzji

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: wartości i odpowiedzialne podejmowanie decyzji.
dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: wartości i odpowiedzialne podejmowanie decyzji oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: wartości i odpowiedzialne podejmowanie decyzji.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: wartości i odpowiedzialne podejmowanie decyzji.
celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: wartości i odpowiedzialne podejmowanie decyzji.

2. Profilaktyka zdrowotna i choroby cywilizacyjne

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: profilaktyka zdrowotna i choroby cywilizacyjne.
dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: profilaktyka zdrowotna i choroby cywilizacyjne oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: profilaktyka zdrowotna i choroby cywilizacyjne.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: profilaktyka zdrowotna i choroby cywilizacyjne.
celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: profilaktyka zdrowotna i choroby cywilizacyjne.

3. Systematyczna i bezpieczna aktywność fizyczna

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: systematyczna i bezpieczna aktywność fizyczna.

dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: systematyczna i bezpieczna aktywność fizyczna oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: systematyczna i bezpieczna aktywność fizyczna.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: systematyczna i bezpieczna aktywność fizyczna.
celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: systematyczna i bezpieczna aktywność fizyczna.

4. Racjonalne żywienie i nawyki

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: racjonalne żywienie i nawyki.
dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: racjonalne żywienie i nawyki oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: racjonalne żywienie i nawyki.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: racjonalne żywienie i nawyki.
celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: racjonalne żywienie i nawyki.

5. Dobrostan psychiczny, stres i poczucie własnej wartości

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: dobrostan psychiczny, stres i poczucie własnej wartości.
dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: dobrostan psychiczny, stres i poczucie własnej wartości oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: dobrostan psychiczny, stres i poczucie własnej wartości.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: dobrostan psychiczny, stres i poczucie własnej wartości.
celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: dobrostan psychiczny, stres i poczucie własnej wartości.

6. Komunikacja, asertywność i presja rówieśnicza

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: komunikacja, asertywność i presja rówieśnicza.
dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: komunikacja, asertywność i presja rówieśnicza oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: komunikacja, asertywność i presja rówieśnicza.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: komunikacja, asertywność i presja rówieśnicza.
celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: komunikacja, asertywność i presja rówieśnicza.

7. Dojrzewanie i akceptacja zmian

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: dojrzewanie i akceptacja zmian.
dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: dojrzewanie i akceptacja zmian oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: dojrzewanie i akceptacja zmian.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: dojrzewanie i akceptacja zmian.
celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: dojrzewanie i akceptacja zmian.

8. Uzależnienia, zachowania ryzykowne i presja

Ocena	Uczeń:
dopuszczająca	wymienia podstawowe informacje i przykłady dotyczące: uzależnienia, zachowania ryzykowne i presja.
dostateczna	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zależności dotyczące: uzależnienia, zachowania ryzykowne i presja oraz wskazuje podstawowe zachowania prozdrowotne.
dobra	poprawnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach, analizuje proste przykłady i dobiera właściwe działania dotyczące: uzależnienia, zachowania ryzykowne i presja.
bardzo dobra	samodzielnie analizuje sytuacje, uzasadnia swoje stanowisko, rozpoznaje zagrożenia i proponuje właściwe rozwiązania dotyczące: uzależnienia, zachowania ryzykowne i presja.

celująca	samodzielnie, twórczo i krytycznie wykorzystuje wiedzę, analizuje sytuacje problemowe oraz proponuje własne, odpowiedzialne rozwiązania dotyczące: uzależnienia, zachowania ryzykowne i presja.
----------	---

RELIGIA KLASA VI

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

WEDŁUG PODRĘCZNIKA „SZCZĘŚLIWI, KTÓRZY ODKRYWAJĄ PIĘKNO” zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-02/20.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,(i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	•dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	•dokładna znajomość tekstu, melodii	•dobra znajomość tekstu, melodii	•niezbyt dokładna znajomość tekstu	•fragmentaryczna znajomość tekstu	•brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
	•wykonane wszystkie zadania •staranne pismo •własne materiały •ilustracje itp.	•starannie prowadzony •wszystkie zadania	•zapis staranny •luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	•ćwiczenia czytelne •braki w zadaniach (do 40% tematów)	•pismo niestaranne •liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	•brak podręcznika

2. Ćwiczenia w podręczniku						
3. Prace domowe	•staranne wykonanie •treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach •dużo własnej inwencji •twórcze	•merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem •staranne •czytelne •rzeczowe	•wskazują na zrozumienie tematu •niezbyt twórcze	•powiązane z tematem •niestaranne	•widać próby wykonania pracy •na temat	•praca nie na temat •brak rzeczowości w pracy •brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	•wiadomości zawarte w podręczniku •wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język •używanie prawidłowych pojęć	•wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem •odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	•wyuczone na pamięć wiadomości •uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami •potrzebna pomoc nauczyciela	•wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć •odpowiedź niestaranna •częste pytania naprowadzające	•słabe wiązanie faktów i wiadomości •chaos myślowy i słowny •odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy •dużo pytań pomocniczych	•brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	•uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji •korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	•uczeń zawsze przygotowany do lekcji •często zgłasza się do odpowiedzi •wypowiada się poprawnie	•stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	•mało aktywny na lekcjach	•niechętny udział w lekcji	•lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	•wielokrotnie pomaga w różnych pracach •pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy •aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	•starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania •przejawia postawę apostołską	•niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie •uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

I PÓŁROCZE

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Odkrywam piękno	• wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), • uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), • wymienia przymioty wiary (A.3.3). • wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), • wymienia główne prawdy wiary, • odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe, • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), • wyjaśnia pojęcie: opatrność Boża (A.11.3), • wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, • wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem.	• wymienia cechy charakteryzujące wiarę, • omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią, • przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5), • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy, • wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1), • uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), • wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), • uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej. • wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1).	• odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych. • uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna, • uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary, • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną). • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów, • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu, • wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, • wyjaśnia symbolikę oka opatrności.	• cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, • wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1), • omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, • uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrność z perspektywy czasu.	• przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), • uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	• wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny, • podaje, w jakich językach napisano Biblię, • podaje definicję modlitwy, • przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, • wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej.	• wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), • wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1), • omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), • podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), • rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4). • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki. • wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), • przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie (D.4.2). • wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1), • podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie.	• wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), • określa, czym jest Tradycja Kościoła, • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, • wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, • formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4). • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5).	• przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), • wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5).	• uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych. • omawia treść wybranych psalmów Dawida, • podaje przykłady apostołstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy	- wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, - opowiada o walce Dawida z Goliatem, - na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), - omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie, - wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), - wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), - podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, - określa, czym jest proroctwo, - podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz, - opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę, - wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, - definiuje pojęcie: „męczennik”, - opowiada dzieje biblijnego Hioba, - opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7).	- prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), - wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, - potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem, - wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), - podaje prawdę, że Eliaz był prorokiem posłanym przez Boga, - ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5), - określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, - wymienia grzechy cudze. - uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, - wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), - przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1), - podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), - na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1). - podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), - opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa.	- przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1), - definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, - charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza, - podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, - wymienia wybrane cuda Elizeusza, - uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia. - uzasadnia, że proroctwa mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, - wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu - omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, - uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, - wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem, - wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, - podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza.	- uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, - wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, - podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, - podaje przykłady proroctw mesjańskich, - interpretuje omawiane teksty prorockie, - podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8). - podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę - uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, - wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2).	- potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, - podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan, - charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, - uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym	- wymienia siedem sakramentów świętych, - wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), - podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), - uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), - opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, - wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), - opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, - podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie.	- wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), - omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania. - opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), - podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), - omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), - omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2), - wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, - wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego, - wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), - wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), - wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy.	- wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, - wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem. - wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), - wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), - uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej, - interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”.	- przycząca i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2), - omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2), - wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa, - wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie, - podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7).	- omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), - uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, - wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

II PÓLROCZE

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Kościół w Polsce	- wyказuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, - przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), - opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, - podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie, - uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), - podaje przykłady nietolerancji religijnej, - ukazuje wartość tolerancji religijnej.	- definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, - definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, - ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, - prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, - ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4), - omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), - wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, - omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i i kalwinizmem. - opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, - wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596 r., - wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, - charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10).	- wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, - podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), - wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, - uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, - wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, - wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, - wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce. - wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”. - przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6).	- charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, - charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy, - omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji.	- charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, - opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia	• mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, • podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus (E.4.1), • opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, • wymienia atrybuty świętego, • opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), • wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, • omawia, czym jest modlitwa (D.1.1), • podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych (D.2.3), • wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, • podaje przykłady kultu maryjnego.	• podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • definiuje pojęcia: świętość. • omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), • podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, • wykazuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), • wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, • podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych) (F.2.4), • w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2).	• uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła. • wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, • omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6). • wyjaśnia, w jaki sposób św. Wincenty przyczynił się do odnowy życia religijnego, • wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, • uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, • uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga.	• charakteryzuje rolę, jaką Bóg wyznaczył Michałowi Archaniołowi, • charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, • opowiada o misji Zgromadzenia Księżąt Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, • interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi, • wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12).	• układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Moje wartości	- wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, - wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, - podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami, i zachowań budujących wzajemne zaufanie, - wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), - wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, - wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), - podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, - uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), - definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, - wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), - wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, - wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji oraz sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, - wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożytkowość, - omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, - definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska.	- opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), - przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3), - opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), - wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1), - wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, - wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach i wymiarach, - uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2). - uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, - podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), - przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), - wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), - podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), - wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu, - charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), - wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10), - podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, - przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu (C.5.14).	- uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, - charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, - formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, - uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, - podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3). - uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), - omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), - uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), - wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, - uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4), - wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, - uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9).	- definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, - opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu. - uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), - przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego do naturalnej śmierci (C.6.3), - omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół, - charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga.	- przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, np. duchową adopcję dziecka poczętego (C.6.3), - dokonuje krytycznej oceny złe rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonności do złego), - właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	- wymienia wybranych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym), - zna swojego patrona, patrona parafii i Polski, - podaje prawdę, że Bóg ma swoich planach koniec świata, - wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, - wymienia święta nakazane przez Kościół, - podaje przykłady pielęgnowania tradycji i zwyczajów religijnych, - podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę, - wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, - zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), - opowiada o pokłonie mędrców, - wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa, - opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem, - wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B, - omawia, na czym polega praca nad sobą (postanowienia),	- wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, - omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B 2.3). - wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), - uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny, - podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi, - omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), - charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), - opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego (B.1.5), - ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), - opisuje przejawy miłości Boga do człowieka w historii zbawienia i w teraźniejszości (A.5.3), - interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami. - w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), - omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), - omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.),	- określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, - charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem, - podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”, - wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1), - przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne, - charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia, - wskazuje na skutki wynikające z wcielenia Jezusa dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10), - wymienia sposoby Bożego objawienia (w Jezusie Chrystusie) (A.5.1), - uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta,	- charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, - uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, - charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), - opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli,	- interpretuje tekst biblijny o powtórным przyjściu Chrystusa, - krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia,

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	• wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje, • omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny, • podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej, • wyjaśnia, na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej, • uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa), • określa, na czym polegał grzech pierworodny i wymienia jego skutki, • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina, • opisuje możliwości i podaje przykłady ewangelizacji (F.2.1) w rodzinie, • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa, • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej.	• wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią, • określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem, • omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa, • wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, • wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), • wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9), • przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), • wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10), • opisuje sposób obecności i działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina w oparciu o tekst biblijny (A.14.1), • omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), • charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4), • przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca) (D.1.3), • przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7), • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce.	• interpretuje tekst biblijny Mt 4,1-11, • wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania. • charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa, • wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego, • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego, • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy, • definiuje pojęcie „ewangelizacja”, • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice, • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque, • rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni.	• ukazuje związek wydarzeń biblijnych (drogi krzyżowej Jezusa) z życiem chrześcijanina (A.10.5), • interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47), • zestawia wydarzenia biblijne (złożenie Jezusa do grobu) ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej, • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunika), • uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca.	• przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy), • przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła. • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem, • charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki.